

ГОДИШЕН
БЮЛЕТИН
2018

**МИНЕРАЛНО-
СУРОВИННАТА
ИНДУСТРИЯ В
БЪЛГАРИЯ**

**БЪЛГАРСКА
МИННО-ГЕОЛОЖКА
КАМАРА**

3 ОБРЪЩЕНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА БМГК

4 МИНЕРАЛНО-СУРОВИННИЯ ОТРАСЪЛ ПРЕЗ 2017 Г.

14 БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ

20 ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

30 ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

38 КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

46 БМГК - СЪБИТИЯ И ИНИЦИАТИВИ

54 НАГРАДИ В БРАНША

58 ГОДИШНИНИ

60 РЪКОВОДСТВО НА БМГК

62 ЧЛЕНОВЕ НА БМГК

МИСИЯ

Мисията на БМГК е да защитава интересите на своите членове в съответствие с принципите на пазарната икономика, устойчивото развитие и етичните норми и стремейки се към основната си визия.

ВИЗИЯ

Дългосрочно развитие на БМГК като национално представителна браншова организация на работодателите, със значим принос за подобряване на бизнес условията за развитие на отрасъла и социално-икономическия просперитет на страната.

Уважаеми колеги и партньори, Дами и господа,

Измина една година, наситена с важни събития за нашата индустрия. През май 2018 г. осъществихме най-важната и мащабна инициатива за сектора – Европейския минен бизнес форум, който беше част от календара на Българското председателство на Съвета на Европа. Той събра стотици представители на бранша, на институциите, отговорни за сектора, работодателски и браншови организации, индустрии по веригата на стойността, експерти, научни работници. Голямата ни цел беше да поставим във фокуса на председателството този стратегически за Европа отрасъл. В рамките на програмата бяха обсъдени част от най-важните теми от дневния ред на минното дело и геологията - законодателство, възможности за инвестиции, зависимости и перспективи в областта на енергетиката и индустриите по веригата на стойността. Специално внимание беше отделено на набиращата все по-голяма скорост интелигентна минна индустрия, където приложението на новите дигитални технологии става все по-широко използвано. Важна пресечна точка за развитието на минна индустрия 4.0 са иновациите, тясно свързани с качеството на образованието.

По същото време станахме домакини и две други важни събития. Едното бе срещата на Европейската конфедерация за минерални суровини (Eumicon) в София, като част от поредица дискусии в различни европейски столици за търсене на решения за осигуряване на достъп и лоялна търговия на суровини за индустрия „произведена в Европа“. БМГК се включи активно в обсъжданията с експерти от всички заинтересовани страни от България. Посрещнахме и европейските ни колеги от Евромин за Генерална асамблея на организацията в София.

Искрено се надявам, че тези ключови прояви в още по-висока степен да насочат вниманието на отговорните институции и на обществеността към нашия сектор и ще дадат силен тласък за по-нататъшното му развитие. Българската минна промишленост има какво да покаже. С произведена продукция за 2,7 млрд. лв. през 2017 г., индустрията устойчиво участва в брутния вътрешен продукт на страната с близо 4%. Предприятията от отрасъла са с много висока производителност и голям дял на добавената стойност в стойността на произведената продукция в сравнение с повечето сектори на икономиката. Това се дължи в голяма степен и на реализираните иновативни проекти в отрасъла. Чрез страниците на този бюлетин ще ви представим част от постиженията на индустрията в тази област.

Като браншова организация, Българската минно-геоложка камара ще продължи и напред да работи за утвърждаване и развитие на този толкова важен сектор чрез конструктивен диалог при формиране политиките и законодателството за отрасъла. Ще продължим да подкрепяме и нашите членове в усилията им да създават устойчив бизнес и да допринасят за просперитета на регионите и конкурентоспособността на българската икономика.

Използвам повода да изкажа благодарността си към всички членове на Българската минно-геоложка камара, които със своята активна работа допринесоха за успехите на бранша. Благодаря и на нашите партньори, подкрепили усилията ни за постигане на амбициозните цели, които сме си поставили.

Желая здраве, сполука и вдъхновение в работата на всички, свързали своя житейски път с тежката и отговорна професия на миньора.

Приятно четене!

проф. дтн инж. Николай Вълканов
Председател на Българска минно-геоложка камара

МИНЕРАЛНО-СУРОВИННИЯТ ОТРАСЪЛ В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2017 Г.

МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА

През 2017 г. **растежът на световната икономика** в реално изражение се ускори до 3,7% (3,2% през 2016 г.).¹ По-значително засилване на растежа се наблюдаваше в развитите икономики, включително САЩ, еврозоната, Япония и Канада. Във Великобритания бе отчетено забавяне на икономическата активност. В икономиките с нововъзникващи пазари и развиващите се страни активността се възстановяваше – например в Русия и Бразилия, отбелязали спад през предходната година, както и в Китай, запазил устойчив темпа си на растеж. Икономическият растеж в еврозоната се ускори до 2.4% (1.8% за 2016 г.) с основен положителен принос на частното потребление, инвестициите в основен капитал и в по-малка степен на положителното салдо на нетния износ.

Глобалната инфлация се повиши незначително до 2,1% в края на 2017 г. В развитите държави инфлацията се повиши до 1,6% (при 1,1% в края на 2016 г.), а в развиващите се страни възлезе на 3,3% (3,2% през декември 2016 г.). Инфлацията в еврозоната се повиши до 1,4% на годишна база в края на 2017 г. (1,1% през декември 2016 г.), като базисната инфлация (без храни, енергийни продукти, алкохолни напитки и тютюневи изделия) остана на ниво от 0,9%.

В световен мащаб растежът на **индустриалното производство** възлезе на 3,5% през 2017 г., което представляваше значително ускорение спрямо 2016 г. (1,8%). По-висок темп на нарастване спрямо предходната година беше отбелязан както при развиващите се, така и при развитите икономики. По страни единствено в Африка и в Близкия изток индустриалното производство

забави растежа си. Темпът на нарастване на обема на световната търговия със стоки и услуги също се ускори, достигайки 4,7% през 2017 г. (2,5% през 2016 г.), което се дължеше на значително по-високия темп на нарастване на търговията както в развитите, така и в икономиките с нововъзникващи пазари и в развиващите се страни.

Цените на основните суровини (без храните) на международните пазари се повишиха спрямо 2016 г. в долари и в евро поради наблюдаваното свиване на свръхпредлагането в световен мащаб. Цената на петрола тип „Брент“ се повиши на средногодишна база през 2017 г. както в долари (с 23,5%), така и в евро (с 21,0%). Фактори с основно значение за това повишение бяха договореното удължаване на срока до края на 2018 г. на сделката за ограничаване на добива между ОПЕК и други страни – големи производителки на петрол, както и засиленото търсене. Допълнително влияние за нарастването на цената на петрола имаха и фактори с временен характер, като прекъсването на добива след ураганите в САЩ и аварията по тръбопровода в Северно море и в Либия.

Индексът, отчитащ изменението на **цените на металите** в долари, се повиши с 20,7% спрямо 2016 г. (с 18,1% в евро) под влияние на засиленото търсене, свързано с глобалния растеж на индустриалното производство и по-слабото предлагане в резултат от предприетите мерки от страна на Китай за намаляване на замърсяването на въздуха в страната. Цената на медта регистрира най-висок растеж при металите през 2017 г. главно поради временното нарушаване на производствения процес в ключови за добива на медна руда мини.

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ОБСТАНОВКА

През 2017 г. **икономическият растеж** в България възлезе на 3,6% при 3,9% през 2016 г. Основен положителен принос за растежа имаше частното потребление, а приносът на нетния износ бе отрицателен. Важен фактор за високия растеж на потреблението в реално изражение беше увеличението на разполагаемия доход на домакинствата при повишаваща се заетост и заплати и понижаващо се равнище на безработица. Отрицателният принос на нетния износ на стоки и услуги за растежа бе следствие на по-високия темп на растеж на вноса (със 7,2%), определян от значителното нарастване на вътрешното търсене. Износът в реално изражение нарасна с 4%.

Инвестициите в основен капитал се увеличиха с 3,8% в реално изражение, което изцяло се дължеше на частните инвестиции, докато правителствените инвестиции продължиха да се намаляват.

Годишната инфлация възлезе на 1,8% към декември 2017 г. (-0,5% към декември 2016 г.) под влиянието на външни и вътрешни фактори – повишения на международните цени на петрола и основните суровини, нарастване на вносните цени на храните, увеличение на административно определяните цени на някои стоки и услуги и на акцизната ставка върху тютюневите изделия.

Брутната добавена стойност (БДС) общо за икономиката ускори темпа си на растеж до 3,7% в реално изражение през 2017 г. (3,4% за 2016 г.). Наблюдаваше се нарастване на брутната добавена стойност в почти всички сектори, като този на услугите и индустриалният сектор допринесоха съответно с 2,8 и 1,0 процентни пункта за растежа. В индустриалния сектор по-силен растеж се наблюдаваше при добавената стойност в строителството, която нарасна с 5,9% в реално изражение. Тя се увеличи с 3,0% в промишлеността, която запази по-високия си принос за растежа на брутната добавена стойност.

СУРОВИНИ И КОНЦЕСИИ

Минерално-суровинната индустрия е отрасъл със стратегическо значение за икономиката на България. Тя е в основата на всички други индустрии и важен фактор за икономическата стабилност и енергийна независимост на страната.

България заема водеща позиция в европейския добив, заемайки трето място по добив на злато, четвърто място по добив на мед и пето място по добив на лигнитни въглища. Основните суровини, които се добиват в България, са лигнитни въглища, оловно-цинкови, медни и полиметални руди, гипс, варовик, бентонит, каолин, кварцови пясъци, огнеупорни глини, мрамор.

Установените находища на подземни богатства (без „Минни отпадъци“) към 01 май 2018 г. са 448 бр., както следва:

- Метални полезни изкопаеми - 163 бр.
- Неметални полезни изкопаеми – индустриални минерали – 84 бр.
- Нефт и газ - 1 бр.
- Твърди горива - 23 бр.;
- Строителни материали - 140 бр.
- Скално-облицовъчни материали: 37 бр.

Действащите разрешения за търсене и проучване или за проучване са 96 бр., от тях:

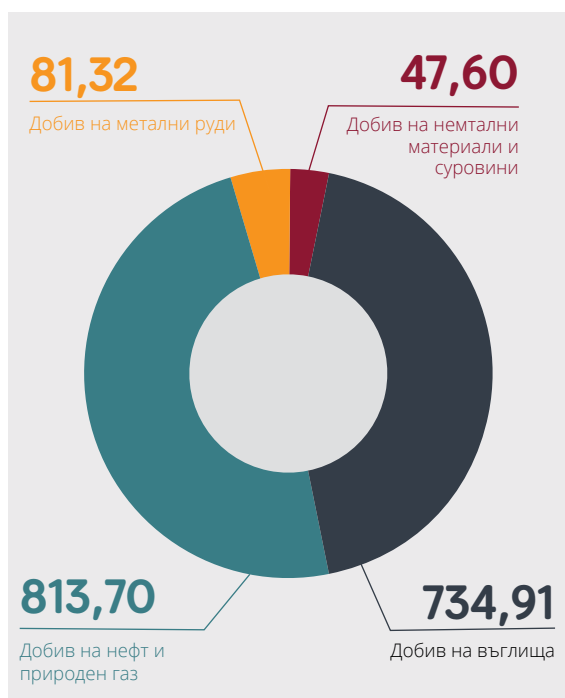
- За метални полезни изкопаеми – 32 бр.
- За неметални полезни изкопаеми - индустриални минерали – 16 бр.
- За нефт и природен газ – 13 бр.;
- За твърди горива – 2 бр.
- За строителни материали – 12 бр.
- За скално-облицовъчни материали – 21 бр.;
- За минни отпадъци – 2 бр.

Действащите концесии за добив на подземни богатства са общо 531 бр., от тях:

- За метални полезни изкопаеми – 19 бр.
- За неметални полезни изкопаеми - индустриални минерали – 74 бр.
- За нефт и природен газ – 18 бр.
- За твърди горива – 17 бр.
- За строителни материали – 332 бр.
- За скално-облицовъчни материали – 70 бр.
- За минни отпадъци – 1 бр.

Около 80% от минните дейности в страната се извършват по открит способ.

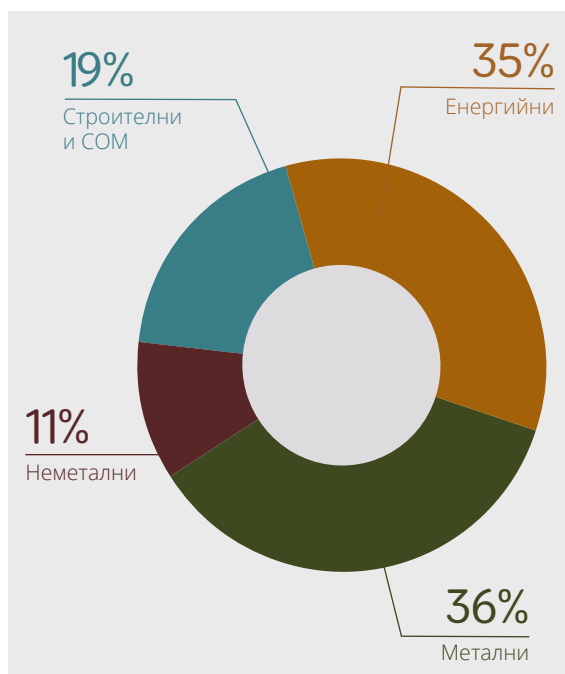
Общата площ на находищата на подземни богатства в България е 1677,53 хил. дка, което представлява около 1,5% от територията на страната. Разпределението е следното:

Площ на находищата на подземни богатства, хил. дка

Източник:
Министерство на енергетиката

При разпределението на концесионните приходи по подсектори, с най-голям дял са металните полезни изкопаеми с 36%, следвани от въгледобива с 35%.

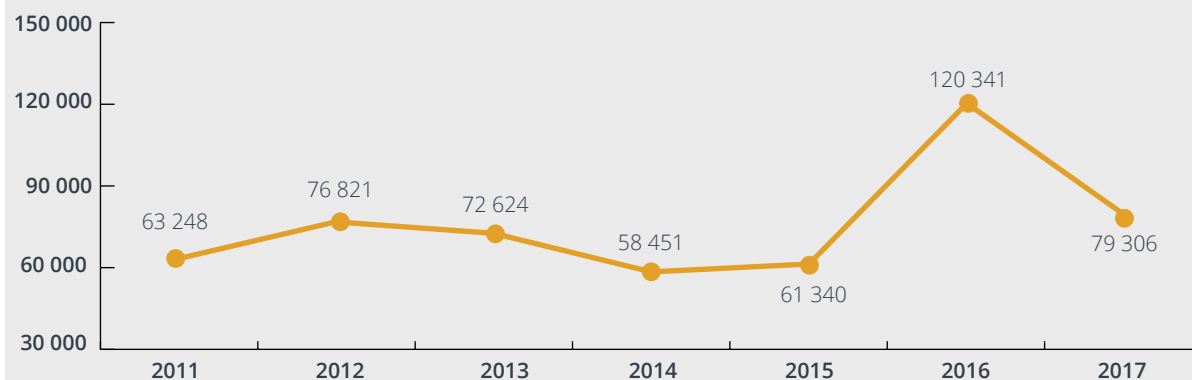
Разпределение на концесионните приходи, дял

Източник:
Министерство на енергетиката

През 2017 г. размерът на концесионните приходи е 79 305 637 лв. Това е най-високата отчетна сума за последните години, с изключение на 2016 г., когато поради изчистване на забавени плащания в сектор Енергетика, сумата бе значително по-висока.

Концесионни приходи, хил. лв.

Източник: Министерство на енергетиката

ПРОИЗВОДСТВО

Общият добив на полезни изкопаеми у нас през 2017 г. е в размер на 108,69 млн. тона, което е увеличение с 1% (или с 11 млн. тона) спрямо предходната година.

Повишение в добива се наблюдава при почти всички подотрасли. Най-съществено е увеличението в подотрасъл Добив на индустриални минерали, който, след спада през 2016 г., сега бележи ръст от почти 37%. Сериозно увеличение има и при добива на инертни и строителни материали – 18%. Въгледобива също нараства, но с 10% спрямо предходната година. Рудодобивът е почти без промяна, с ръст от 1%.

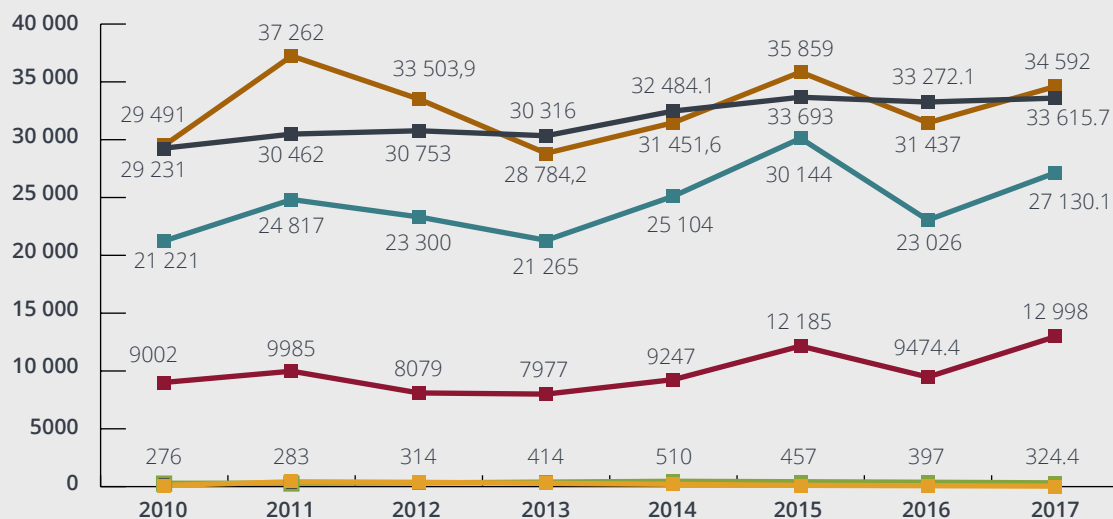
Подотрасъл Добив на течни горива за трета поредна година бележи спад и спрямо 2016 г. е намалял с 65%. Намаление с 18% се наблюдава и в подотрасъл Добив на скално-облицовъчни материали, който също следва тенденция на спад от 2014 г. насам.

Подотрасъл Добив на течни горива за трета поредна година бележи спад и спрямо 2016 г. е намалял с 65%. Намаление с 18% се наблюдава и в подотрасъл Добив на скално-облицовъчни материали, който също следва тенденция на спад от 2014 г. насам.

Производство, хил. т.

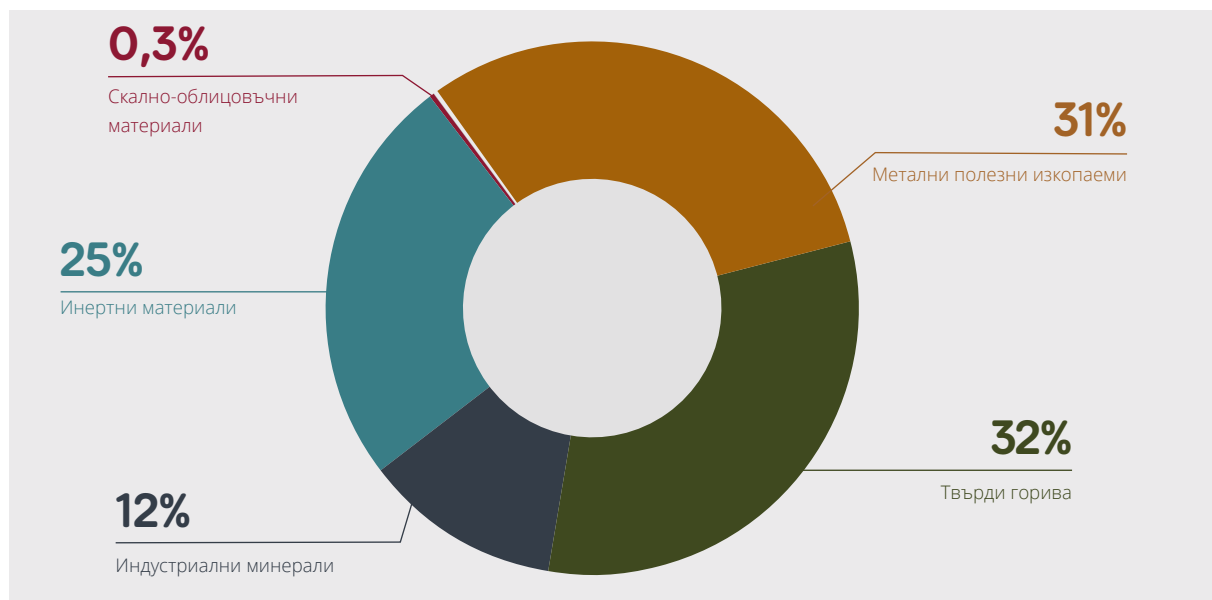
Източник: Министерство на енергетиката

- Метални
- Твърди горива
- Течни горива
- Индустриални материали
- Инертни материали
- Скално-облицовъчни материали

Разпределението на добива на полезни изкопаеми от 2010 до 2017 г. има трайни тенденции: твърдите горива и металните полезни изкопаеми са с най-висок дял, съответно 32% и 31%. Следват ги добивът на инертни

ни материали с 25% и индустриалните минерали с 12%. Незначителен е дялът скално-облицовъчните материали – 0,3%.

Разпределение на производството през 2017 г., дял

Източник:
Министерство на енергетиката

Общата стойност на произведената продукция на промишлените предприятия от сектор Добивна промишленост през 2017 г. отчита ръст с 9% и са в размер на 2 719,935 млн. лв. По парични показатели повише-

ние има във всички подотрасли, като най-съществено е в добива на неметални минерали и суровини – с 16%. Рудодобивът е с най-нисък ръст – 5%.

Код по КИД - 2008	Икономически дейности	2017* г. Хил. лв.
В	Добивна промишленост	2 719 935
05	Добив на въглища	808 454
07	Добив на метални руди	1 438 594
08	Добив на неметални материали и суровини	390 773
09	Спомагателни дейности в добива	82 114

Източник:
Национален статистически институт
(* Предварителни реконструирани данни)

ВЪНШНА ТЪРГОВИЯ

По данни за 2017 г. продуктите на минерално-суровинната индустрия формират 5,5 млрд. лв. от общия износ или 1%, което представлява много висок дял в сравнение с другите индустрии. Вносът на минерални суровини обаче продължава да е със значителен превес, като през 2017 г. той е на стойност 12 млрд. лева.

През 2017 г. износът на минерални суровини в натурално изражение намалява с 15% спрямо предходната година и е в размер на 8,194 млн. тона. В структурата на износа, най-голям дял имат горивата – 56%, следвани от индустриалните минерали с 34% и на последно място с 10% са металните полезни изкопаеми.

Износ/Внос на минерални суровини през 2017 г

Източник:
Министерство на икономиката

Внесените суровини са се увеличили с 10% през 2017 г., достигайки 14,568 млн. тона. Делът на горивата в него е преобладаващ – 80% от общия внос. Индустриалните минерали са 11%, а металните полезни изкопаеми – с 9%.

Трябва да се отбележи, че индустриалните минерали са единствената група минерални суровини, при които износът надвишава вноса (с 11%).

По стойности показателите обаче, износът през 2017 г. бележи ръст със 17%, но вносът нараства близо два пъти в сравнение с предходната година, достигайки 12 млн. лева.

Код по МИ	Видове суровини	Износ, 2017 г.		Внос, 2017 г.	
		EUR'000	Тона	EUR'000	Тона
25	Индустриални минерали, в т.ч.	106 605	2 384 214	105 521	1 726 364
2507	Каолин	24 860	215 288	4 630	47 636
2522	Вар	1 012	16 884	189	2 478
2523	Цименти	33 075	919 268	18 664	348 058
2529	Фелдшпат	988	15 858	5 587	176 334
2530	Вермикулит, перлит и хлорити, неекспандирани	1 334	7 666	1 739	6 514
25**	Други, с изкл. на изброените	45 336	1 209 250	74 712	1 145 343
26	Метални, в т.ч.	494 000	688 143	1 716 445	1 411 602
2603	Медни руди и техните концентрати	176 552	316 491	1 462 812	1 098 904
2607	Оловни руди и техните концентрати	21 012	13 628	93 785	67 010
2608	Цинкови руди и техните концентрати	9 791	9 600	104 734	117 427
2616	Сребърни руди и техните концентрати	267 078	12 384	37 130	7 935
26**	Други, с изкл. на изброените	19 567	336 041	17 984	120 326
27	Горива, в т.ч.	2 148 164	3 872 945	4 282 394	12 815 096
2701	Антрацит:	2 768	28 156	87 005	923 482
2702	Лигнити, дори на прах, но неагломерирани	940	22 301	57	786
2703	Торф	101	79	1 236	9 016
2709	Кондензати от природен газ	495	1 023	2 326 448	6 861 276
2711	Природен газ	11 267	23 460	696 890	2 551 711
27**	Други, с изкл. на изброените	2 132 593	3 797 926	1 170 758	2 468 825
71	Благородни	65 046	3 616	33 769	733
Общо		2 813 816	6 948 918	6 138 129	15 953 795

Източник:
Министерство
на икономиката

Съотношението на износа и вноса показва сериозния неизползван потенциал на бранша в полза на платежния баланс на страната. Към трябва да прибавим и повишаване на конкурентоспособността на индустриите, следващи във веригата на стойността, напр. медните

руди и концентрати изнасяни от България са два пъти по-евтини от вноса. В такива случаи трябва да се намери уместен подход и общи действия за повишаване на конкурентоспособността на цялата българска икономика.

НОВИ ПРОЕКТИ

АДА ТЕПЕ – ПЪРВИЯТ РУДНИК ОТ 40 ГОДИНИ НАСАМ

В минния бранш реализирането на един проект изисква дълго време - от първите стъпки на проучването до осъществяването на реалния добив. Освен че е сфера, свързана с голям риск, минният бизнес носи все по-голяма отговорност към обществото и околната среда.

Открито представяне на намеренията на компанията, диалог със заинтересованите страни и вслушване в добрите препоръки, това е единственият начин, който ръководството на минното дружество вярва, че води до успех. Затова и подходът на Дънди Прешъс Металс залага на диалог, отговорност и прозрачност.

Реализирането на инвестицията на компанията в Крумовград е повод за нескрито вълнение, тъй като това ще е първият новоизграден и новоразработен рудник в България за последните 40 години. Благодарение на ангажираността на целия екип и желанието да се адресират опасенията на местната общественост, проектът успя да спечели подкрепата на хората от региона и основните заинтересовани страни. Претърпял редица промени, новият минно-обогатителен комплекс вече е в етап на строителство, а от добива и преработката на златосъдържащи руди ползи ще имат всички.

Местоположение

Участък „Ада тепе“ на находище „Хан Крум“ е разположен на около 3 км югозападно от гр. Крумовград и около 1 км от река Крумовица. На територия от 85 ха от 2016 г. се разработва открит рудник за добив и преработка на златосъдържащи руди.

До реализацията на проекта се стигна след близо 12 годишна работа с обществеността, НПО и институции. Бяха направени значителни промени в първоначалния проект, които демонстрираха желанието на Дънди Прешъс Металс да се вслуша в притесненията на хората и в резултат доведоха до промяна в нагласите на обществеността и издаване на всички необходими разрешителни. През втората половина на 2016 г. беше издадено и последното разрешително за строеж, с което започна същинската работа по изграждането на рудник „Ада тепе“.

Процес на добив и преработка

Експлоатацията на участък „Ада тепе“ ще се извършва по открит способ, като предварително е отделен почвения слой и съхранен на депо за ползване в етапа на закриване и рекултивация. Взривен склад на територията на минния обект няма да се изгражда. Взривните материали, които ще се осигуряват от специализирана фирма, ще се транспортират в безопасен вид от завода-производител до рудник „Ада тепе“ в специален камион от тип „подвижна работилница“.

Добитата скална маса, без икономически значимо съдържание на ценен метал, класифицирана като стерилна скална маса, ще бъде депонирана на Интегрирано съоръжение за съхранение на минни отпадъци заедно с обезводнения отпадък от обогатяване (хвост).

За контрол и ограничаване на запрашаването от рудодобива и транспортирането на рудата на територията на открития рудник и по пътищата между рудника и та-

бана се оросява с вода, а около пътищата и работните площадки ще се поддържа лесозащитен пояс.

Планираната годишна производителност на обогатителната фабрика е 840 000 т. руда със съдържание на метал злато 85 700 тройунции и срок на експлоатация от 8 години. Очаква се първите количества златно-сребърен концентрат, крайният продукт на производство, да бъдат произведени към края на 2018 г.

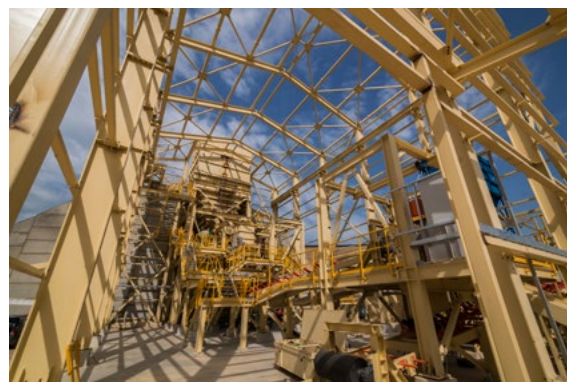
Предвидената обща продължителност на живота на рудника е около 15 години, в които са включени етапите на строителство, експлоатация, закриване и рекултивация.

Добив на златосъдържащи руди

Добивът на руди ще се осъществява с пробиване и взривяване, последвано от изземване и транспортиране на добитата маса. Добитата минна маса последователно ще се изземва с подходяща механизация, транспортира за преработка и складира.

Преработка на добитата руда

Преработката на руда включва етапи на трошене, смилане и флотация. Добитата руда се натрошава в челюстна трошачка, откъдето по лентов транспортър се подава към цикъл на смилане. Предвидените процеси на смилане са мокри и не се очаква отделяне на прах. Смяната руда се подава във флотационни машини, където се осъществява разделяне на полезния минерален компонент от скалната маса и обогатяване на рудата. Процесът на обогатяване не е химичен процес - не се извършват химически превръщания, а златните и сребърни частици продължават да съществуват в същия вид, както в скалите.

Обезводняване и съхранение на минни отпадъци

Крайният продукт – концентрат, се обезводнява и пакетира за транспортиране до предприятие за последваща преработка. Водата се избистря и се връща в оборот. Минните отпадъци, които ще се генерират в процеса на добив и преработка са стерилни скални маси (рудна маса, получена при осигуряване на достъп до рудното тяло) и сгъстен отпадък от флотационната преработката на руда (хвост) ще се депонират в Интегрирано съоръжение за съхранение на минни отпадъци. За България това е първото съоръжение от този тип, предложени като най-добра налична техника, което предлага много ползи за околната среда:

- Площта за съхранение на минни отпадъци е почти два пъти по-малка, отколкото при конвенционалните хвостохранилища и насипища;
- Съществено е намален риска от аварии, които има при конвенционалните хвостохранилища, задържащи големи водни обеми;
- Пълноценно използване на водите и намалени загуби от изпарение, поради обезводняване на хвоста;
- Намаляване вероятността от разливи при хидротранспорт на хвоста;
- Закриване и рекултивация на съоръжението още по време на неговата експлоатация.

ИНОВАЦИИ И НОВИ ТЕХНОЛОГИИ В БРАНША

ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНОВАТИВЕН ПРОЦЕС ЗА МАКСИМАЛНО РАЗКРИВАНЕ НА РУДНИ МИНЕРАЛНИ ФАЗИ

В „Горубсо Златоград“ АД е внедрена иновативна технология за максимално разкриване на рудните минерални фази при зърнометричната подготовка на оловно-цинковите руди и производство на оловни и цинкови концентрати.

Иновативният процес е защитен с полезен модел и се реализира с двустадийна схема на трошене в отворен цикъл, включваща челюстна трошачка, двудекова пресовна машина, тип „банан“, конусна трошачка и спомагателни съоръжения.

Новата технология гарантира максимално разкриване на рудните минерални фази чрез постигане на 100% фракция под 16 mm, 80% от която под 12,5 mm при про-

цеса трошене и ефективно осъществяване на процесите по зърнометрична подготовка.

Реализираният иновативен процес позволи намаляване на производствените разходи – намаление на консумираната ел.енергия при рудоподготовката с 22%, намаление на разходите на смилаща среда (стоманени топки) и мелнични облицовки.

Максималното разкриване на рудните минерални фази при зърнометричната подготовка на суровината доведе до подобряване на технологичните показатели, производство на висококачествени концентрати с повишено съдържание на цветни метали и редуциране на тежките метали в крайния отпадък.

ДИГИТАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА РУДНИК „ЕЛАЦИТЕ“

Предизвикателствата на съвременния минен бизнес поставят дигиталната трансформация като водеща за подобряване на процесите и постигане на по-добра себестойност

„Елаците-Мед“ АД, като водеща минна компания в България, успешно внедрява и прилага съвременните цифрови технологии за постигане на производствените си цели.

Оптичната свързаност на всички обекти и работни площадки на компанията е факт, с което се гарантира безпроблемната работа на всички цифрови услуги. Осигурената безжична мрежа в работните зони на рудник

„Елаците“ дава и възможност за непрекъснат обмен на данни с всички производствени машини.

В последните няколко години компанията вложи много усилия и средства и към момента специалистите разполагат с възможност за отдалечен достъп до технологичните параметри на всеки един производствен трак чрез централизираната система Pulse Scada.

Съвременните софтуерни решения за управление на минните дейности вече са част от ежедневието на инженерите в „Елаците-Мед“ АД. Вътрешно разработеният софтуер за обмен на текущи данни АСМО предлага на инженерния състав на рудник „Елаците“ възможността

във всеки момент да използва точни и актуални данни. Разработеният 3D геоложки модел на рудника и обслужващият го софтуер MineSight са точният инструмент за акуратното планиране на добива. Контролът на стабилитета на откосите в рудника се осъществява от система от роботизирани тотални станции Trimble и лазерно-интерферометрични скенери IBIS, работещи 24/7/365 и актуализиращи текущото състояние на всеки 2 минути.

От 2015 г. в „Елаците-Мед“ АД е внедрена система Dispatch® за управление на минното производство, разполагаща с най-съвременните технологии. Чрез нея се постигна увеличаване на производителността на машинния парк с около 20%. Осъзнаването на възможностите за още подобрения на технологичните процеси стимулира компанията да инвестира в разширение на вече наложилата се система и през 2016 г. увеличи обхвата ѝ със система за високоточно позициониране и навигация на багери и сонди. Новата система ProVision® допринесе за точното изпълнение на работните задания, като постигна 98% точно позициониране на устията на сондажите и отклонение в дълбочина не

повече от 75 см. Постигнаха се неочаквано добри резултати при контрола на нивото на изгребване при багерите, като постигнахме постоянна точност от ± 25 см, сравнено с $\pm 1,44$ м преди внедряването ѝ. Качеството на добитата минна маса неимоверно нарасна с точното позициониране на кофата на багера в забоя, довеждащо до ниско обедняване на извозвания материал.

Не на последно място, всички събрани данни са налични 24 часа в денонощието за целия инженерно-технически персонал, както и на техните персонални компютри, така и на мобилните им телефони, което е водещо при вземането на аргументирани решения по производствените въпроси.

Стремехът на „Елаците-Мед“ АД към дигитализация на минните процеси (digital mining) ще продължи с търсене и внедряване на нови успешни цифрови технологии за постигане на по-високо качество на продукцията. Наред с това безопасността на служителите и работниците на „Елаците-Мед“ АД и грижата за опазване на околната среда е и ще продължи да бъде от първостепенно значение във всички планове за дигитални подобрения.

ТРИ РЕХАБИЛИТИРАНИ БАГЕРА ВЛЯЗОХА В ЕКСПЛОАТАЦИЯ В ДОБИВА НА МИНИ МАРИЦА - ИЗТОК

Три рехабилитирани кофовеверижни багера ERs710 влязоха в експлоатация в добивните участъци на рудниците на „Мини Марица - изток“ ЕАД за последните осем месеца. Рехабилитацията на тежкото минно оборудване е ключова задача в Инженерния план за развитието на Дружеството и гарантира сигурността на доставките на въглища към топлоелектрическите централи в комплекса Марица - изток. Траен ефект от завършените проекти е повишаването на ефективността на работа и минимизирането на аварияте и разходите за експлоатация и поддръжка.

Договорът за „Рехабилитация на ел. частта и подмяна на системата за управление на багери ERs 710“ е сключен през декември 2016 г. с „Обединение Багери ERs710“ с партньори в обединението: Актемиум Беа Балкан (водещ партньор), Енергоремонт холдинг и Българска енергетика на обща стойност 7 606 900 лв. Първият багер ERs710 инв. №165 е пуснат в експлоатация на 15 септември 2017 г. в рудник „Трояново-1“, вторият багер ERs710 инв. № 362 е пуснат в експлоатация на 3 ноември 2017 г. в рудник „Трояново-3“. Рехабилитацията на третия багер ERs710 инв. № 166 в рудник „Трояново-1“ приключи в срок.

За системата на управление на този тип багери е избрана високопродуктивна комбинация от компоненти за автоматизация, базирана на мощен централен програмируем контролер и модули за децентрализирана периферия, която използва оптични и медни линии за изграждане на полева комуникационна мрежа (Profibus, Profinet). Въртящите и ходовите механизми са преобо-

рудвани с честотни преобразуватели. Трифазните асинхронни двигатели (АД) с нахъсосъединен ротор и честотните преобразуватели се използват все по-широко в съвременните регулируеми електрически задвижвания за управление на технологичните процеси, като това дава качествено нови възможности за регулиране на работните скорости на изпълнителните звена, въртящия момент, процесите на пускане и спиране. Неоспорими са предимствата на честотните задвижвания за намаляване консумацията на електрическа енергия и енергийно ефективни технологични процеси, а това има за цел намаляване на вредните емисии, в това число и на CO₂. Новите електроуредби са поставени в реконструирани и прахоуплътнени ел. зали. За да се улесни обслужването на багерите, кабините за управление са оборудвани с удобни операторски пултове, нови монитори с LCD дисплеи и климатици.

БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА

ТРУДОВ ТРАВМАТИЗЪМ

Минерално-суровинният отрасъл, поради своята специфика, е свързан със значителни рискове за безопасността и здравето на работещите в него.

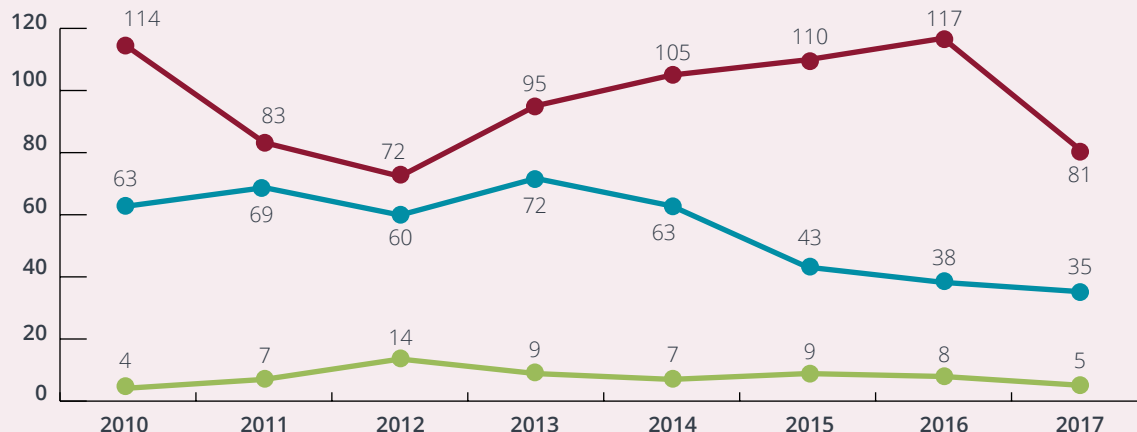
Общият брой трудови злополуки през 2017 г., по данни на Националния осигурителен институт, бележи

сериозен спад – 126 броя. Това е най-ниското ниво за последните седем години. Въпреки, че рудодобивът е с най-висок дял по този показател (81 бр.), най-значителен е спадът на трудови злополуки именно в този подотрасъл. Следва подотрасъл Въгледобив с 40 бр. и Добив на неметални суровини с 5 регистрирани злополуки.

Трудови злополуки

Източник:
Национален осигурителен институт.
* Данните за 2017 г. са оперативни

Добив на въглища
Добив на метални руди
Добив на неметални материали и суровини

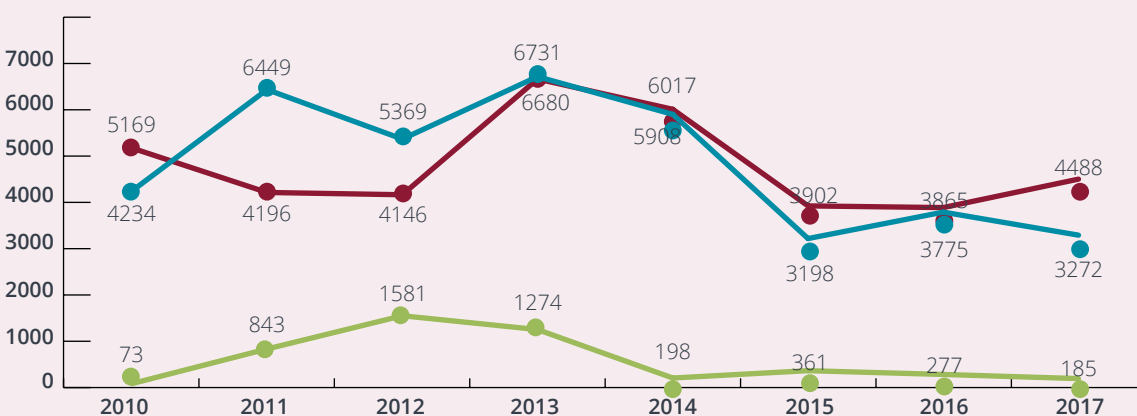
Загубените календарни дни в отрасъла през 2017 г. също са значително по-малко спрямо 2016 г. и са общо

8501 дни. От 2013 г. насам е налице трайна тенденция към намаляване на този показател.

Загубени календарни дни

Източник:
Национален осигурителен институт. * Данните за 2017 г. са оперативни

Добив на въглища
Добив на метални руди
Добив на неметални материали и суровини

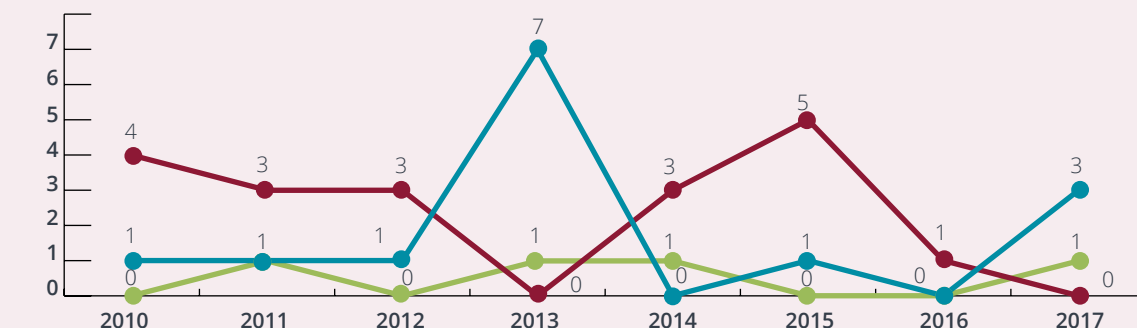
За съжаление през 2017 г. са регистрирани четири смъртни злополуки, от които три са в подотрасъл Въг-

ледобив и една в Добив на неметални материали и суровини.

Смъртни злополуки

Източник:
Национален осигурителен институт.
* Данните за 2017 г. са оперативни.

Добив на въглища
Добив на метални руди
Добив на неметални материали и суровини

Травматизмът в бранша предопределя приоритетното внимание, което отделят членовете на БМГК към въпросите на БЗР. Необходимо е да се обръща изключително внимание при превенцията: намиране на причините за

травматизма, оценяване на рисковете и начертаване на мерки за намаляването му. В компаниите от добивната промишленост се обръща сериозно внимание на този проблем, което е видно от резултатите.

ДЕЙНОСТ НА БМГК

Като браншова организация, една от основните цели на БМГК е именно подобряване на условията на труд в минерално-суровинната индустрия.

През 2017 г. БМГК работи активно по актуализация на правилниците за трудова безопасност – „Правилник по безопасността на труда в подземните въглищни мини“ и „Правилник по безопасността на труда при разработване на находища по открит начин“ с цел максимална приложимост за бранша и променящите се условия и конюнктура. Проектът бе възложен за изработка на „Минпроект“ ЕАД при предварително изготвено задание. Правилниците бяха финализирани през м. март и предстоят действия за внасяне и активни постъпки към държавните органи за приемането им.

Предстои да бъде актуализиран и правилникът за Минно-спасителните служби, което ще бъде един от приоритетите на БМГК в областта на трудовата безопасност през следващата година.

През изминалата година по решение на ВАС, отпаднаха като незаконни два важни за отрасъла правилника – този за минно-спасителните и газо-спасителните служби и Правилника за безопасност при работа със взривни вещества.

Представител на БМГК взе участие в срещата на Международната организация по труда (МОТ) в Женева, проведена през октомври 2017 г., чиято цел бе работа и приемане на Международен Кодекс за добри практики по ЗБУТ в открити рудници. Кодексът беше използван в работата по изготвяне на правилниците за МСС. Той е преведен на български език и е на разположение за запознаване от всички заинтересовани страни.

БМГК се информира чрез ежемесечни бюлетини за световната практика в областта на БЗР.

ДОБРИ ПРАКТИКИ В БРАНША

Грижата за безопасността на работещите в минерално-суровинния отрасъл е приоритет на редица компании от бранша. Това означава инвестиране в най-съвременни технологии, спазване на строги процедури и обучение на персонала. В резултат на това, сред

членовете на БМГК вече има компании с нулев травматизъм за последните няколко години („Асарел - Медет“ АД, „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД, „Каолин“ ЕАД, „Имерис Минералс България“ АД и др.).

В IMERYS ЗДРАВЕТО И БЕЗОПАСНОСТТА СА ПРИОРИТЕТ НОМЕР ЕДНО

През 2018 г. Имерис Минералс България достигна

1 000 000

часа без инциденти.

„Имерис Минералс България“ АД е дружество с дългогодишни традиции в добива и преработката на нерудни полезни изкопаеми. Като лидер в тази дейност, компанията е сертифицирана и осъществява дейността си в съответствие с внедрената Интегрирана система за управление на качеството, опазването на околната среда и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд съобразно международните стандарти ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 и BS OHSAS 18001:2007.

Интегрираната система обхваща целия работен процес и позволява изискванията за здравословни и безопасни условия на труд да се открояват във всяка една дейност и по всяко време. Инструкциите и Правилата за безопасна работа са приложения към съответните процедури и работните инструкции от Интегрираната система. Така те подлежат на непрекъснат контрол, периодичен одит и текуща оценка на възможностите за подобрения.

Осигуряването на здравето и безопасността на работещите е задача, която стои постоянно на вниманието

„Никога да не пренебрегвам моята и на колегите ми безопасност в името на производството, качеството, по-ниските разходи!“

Декларирано обещание за безопасност в Имерис Минералс България

на висшия мениджмънт и на специализирания отдел по БЗР, като ангажиментите на служителите в дружеството надхвърлят спазването на правилата и процедурите. Всеки е лично отговорен проактивно да идентифицира и докладва за небезопасни условия, да гарантира приемането на коригиращи действия преди възникването на нараняване. Работещите сами разработват идеи за подобряване на безопасността и играят активна роля в тяхното внедряване.

В „Имерис Минералс България“ АД системно и последователно се изучават и внедряват добри практики по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, възприети и прилагани на корпоративно ниво в цялата международна група на Имерис. Такива са: Serous 7 (седемте дейности и операции, оценени като най-рискови), Take 5 (петте стъпки за безопасност, които се внедряват на всяко работно място), общофирмен Комитет по условия на труд, мениджърски визити по безопасност, безопасен барометър и визити по безопасност, Международен Ден на безопасността, Здравна кампания за отказ от тютюнопушене и др.

Представителите на старшото ръководство гарантират, че никакви бизнес решения не се взимат за сметка на здравето и безопасността. Те дават личен пример, удостоверяват внедряването на системите на Imerys, като провеждат редовни обсъждания със служителите по

време на посещенията на обектите и осигуряват необходимите ресурси.

Гордост за дружеството в България е, че повече от 20 години няма допуснати смъртни и инвалидни трудови злополуки, а в последната година и половина няма регистрирани инциденти с наранявания.

В ежегодните инвестиционни програми на „Имерис Минералс България“ АД 70% от инвестициите са заложили за изпълнението на програми по трайно подобряване на безопасността и здравето, като за последните 5 години за тази цел са вложени над 150 хил. лв. Извън тези инвестиции ежегодно се осигуряват необходимите средства за висококачествени работни облекла и лични предпазни средства, за безплатна предпазна храна, профилактични медицински прегледи и поддържане на аптечки, пожарна безопасност, застраховки на персонала и други дейности.

И напред „Имерис Минералс България“ АД ще продължи да изучава и прилага нови практики за осигуряване на най-висок стандарт за здравословни и безопасни условия на труд. Ръководството на компанията все така активно, системно и последователно ще работи за тази кауза, като ще разчита на конструктивното сътрудничество на всички работници и служители.

АСАРЕЛ-МЕДЕТ ИНВЕСТИРА 2,6 МИЛИОНА ЛЕВА ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ

По ежегодно разработваната приоритетна фирмена „Програма за осигуряване на здраве и безопасност при работа“ през 2017 г. „Асарел-Медет“ АД инвестира средства в общ размер на 2 635 000 лв.

И през 2017 г. продължи реализацията на ежегодните мероприятия и мерки за подобряване на здравето и безопасността при работа в основните производствени цехове – рудник „Асарел“ и Обогастителна фабрика „Асарел“. Сред извършените дейности в областта на осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в дружеството могат да бъдат споменати доставката, монтажа и пускането в експлоатация на асансьори на труднодостъпните работни места (покрит склад и междинни бункери за руда). Също така бе извършено проучване, проектиране и изграждане на енергоефективни системи за отопление и осигуряване на топлинна енергия за производствени нужди и създаване на по-добра работна среда.

И през 2017 г. чрез реализирания мащабен проект, свързан с модернизацията на столовата база в дружеството продължиха да се прилагат мерките, свързани с подобряване на здравословното състояние на работниците и служителите посредством повишаване на хранителната им култура в посока превенция за намаляване на канцерогенния риск, свързан с хранителните фактори.

В дружеството е изградена и ефективно функционира система за социално сътрудничество с работещите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, като проектите и мерките в тази област се иницират и разглеждат регулярно от Комитета по условията на труд и експертните технико-икономически съвети.

През 2017 г. основен акцент в работата на отдела по безопасност и здраве беше готовността за действия при аварии и катастрофи. Извършена бе ефективна противопожарна профилактика, като редовно се проиграваша тренировки по утвърдените аварийни планове за предотвратяване на крупни промишлени аварии и катастрофи на територията на дружеството.

Както досега, през изминалата година, бе осигурено допълнително здравно осигуряване на всички работещи, включващо организиране и провеждане на профилактични медицински прегледи, осигуряване и съдействие при необходимост от допълнителна и болнична специализирана медицинска помощ. Бяха организирани и про-

ведени на територията на дружеството годишни профилактични медицински прегледи за всички работещи, както и традиционните фирмени акции за доброволно и безвъзмездно кръводаряване. Продължава изпълнението на работна програма за профилактика на най-разпространените заболявания, констатирани при проведените профилактични прегледи.

ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ В ЕЛАЦИТЕ-МЕД

В „Елаците-Мед“ АД е внедрена и действа процедура за „Здраве и безопасност“, която е задължение и отговорност на всички работници и служители, извършващи дейности на територията на дружеството. Чрез инструктаж и/или обучение работниците се запознават с изискванията за безопасност, начините за недопускане на трудови злополуки и свеждане до минимум на риска от професионални заболявания при работа с машини и съоръжения, и в работна среда. Дружеството е сертифицирано по стандартите за екология и безопасност ISO 14001 и BS OHSAS 18001.

Дружеството осигурява на работниците и служителите необходимите ЛПС, работно облекло и безплатна храна. Определянето на видовете ЛПС, работно облекло и безплатна храна се основава на извършената професионална оценката на риска. Длъжностни лица по ЗБУТ извършват контрол, и при необходимост санкционират нарушителите при не използването им.

Прилагат се съвременни средства за колективна защита, като вентилационни и обезпрашителни инсталации, звукоизолирани помещения, предпазни прегради, съоръжения и др. Назначени са лица, отговарящи за съоръженията с повишена опасност, които са включени като инспектори в акредитиран орган за контрол по БДС EN ISO/IEC 17020:2012, съгласно нормативните изискванията за този тип съоръжения.

За гарантирането на безопасността на работниците и служителите на територията на „Елаците-Мед“ непрекъснато се извършва идентификация и оценка на риска на работните места. Целта е рисковете да бъдат контролирани и минимизирани. При определянето на рисковете се отчита технологията на производството, работните процеси, използваната техника, оборудване, помещения, използваните материали, инструкциите за

Актуализирани бяха правилата за безопасна и здравословна работа за отделните видове работи и работни места като приложения към правилниците на операторите и към технологиите от интегрираната система за управление. За нововъведените типове машини и материали своевременно се утвърждават правила за безопасна работа.

В резултат на системната политика за осигуряване на здраве и безопасност при работа за шеста поредна година дружеството отчита нулев трудов травматизъм, както и липса на професионални заболявания. Това се дължи както на засиления ежедневен контрол по спазване на здравословните и безопасни условия на труд, така и на провежданите годишни обучения на всички нива от персонала на дружеството и прилагането на най-добрите практики в областта на здравословните и безопасни условия на труд.

работа, влиянието на външни лица, имащи достъп до работното място, възможни аномални и извънредни рискови ситуации. Всяка машина, инструмент, приспособление и др. се оценява за рисковете, които може да предизвика или да му повлияят. Всяка машина има техническо досие за обслужване.

Идентифицирането на опасностите се извършва чрез непосредствено наблюдение и контрол на работните процеси. Извършва се непрекъснат контрол на факторите на работната среда, като осветление, шум, микроклимат, химически агенти, вибрации, физическо натоварване, електромагнитни полета, електро-безопасност, вентилационни инсталации и др.

Целта на процедурата за „Здраве и безопасност“ е непрекъснато подобряване на здравословните и безопасни условия на труд, като това се постига с прилагане на добри практики, контрол на факторите на работната среда и производствения процес, оценка на риска, правилното използване на ЛПС, анализ и подобрения за превенция на трудови злополуки, инциденти и професионални заболявания.

Основен елемент от политиката на дружеството е използването на съвременно оборудване, внедряване на нови технологии, обучение на персонала и строго спазване на технологичните изисквания и инструкции за безопасност.

ОБУЧЕНИЯ ПО ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТАТА В ХОЛСИМ

През 2017 г. продължи практиката да се провеждат обучения по Здраве и безопасност при работата „Холсим Карьерни материали“ АД. Обученията по основните елементи на безопасност (FPEs) се провеждат чрез подхода „Обучение на обучаващи“. Представители от отдел ЗБР са предварително обучени за обучаващи, на регионално обучение в чужбина (за регион Европа). След това са номинирани и обучени местни обучаващи, които да обучат целия персонал по тези теми.

Проведоха се и друг вид обучения в тази сфера, а именно „Безопасността като личен избор“: обучения по ЗБР по интерактивен метод, като целта му е да се въздейства върху начина на мислене и да се промени поведението по безопасна работа на всеки обучаван. Обучението е предназначено както за средно ниво ръководители (началник цехове и ръководители на отдели), така и за работници. Модулът за ръководния персонал е 2 дни, а модула на работниците е с продължителност 1 ден. Според методологията на обучаващата организация, първо премина обучението на всички ръководители от средно

ниво. След това поетапно бяха проведени 1-дневни обучения за всички останали работници на същата тема.

Проведоха се обучения с демонстрации за „Оказване на първа долекарска помощ“ и „Работа на височина“ които обхванаха голяма част от административния и производствен персонал.

ГЕОСТРОЙ ИЗПЪЛНЯВА ДОГОВОР ПО ОП „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020 Г.

**ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД**

На 1 септември 2017 г. „Геострой“ АД стартира изпълнението на проект по договор № BG05M9OP001-1.008-2017-C01 - „Модернизация на условията и организацията на работа в „Геострой“ АД.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз и бюджета на България. Общата и специфични цели на проекта са насочени към повишаване безопасността, условията на работа, мотивацията и ефективността на служителите в „Геострой“ АД. Общата цел на проекта съответства на всички ини-

циативи на ЕС и оперативната програма, които са насочени към популяризирането на нов тип управленски подход и отделяне на специално внимание към заетите лица в дружеството.

Очакваните резултати са свързани с подобряване на здравословните и безопасни условия на труд на служителите, минимизиране на възможните рискове, улесняване изпълнението на процесите и намаляване на трудностите при работа на различните възрастови групи, подобряване на психологическия климат и мотивацията за работа. Осигуряват се мерки, насочени към подобряване на физическия и психически комфорт на хората с увреждания, заети в предприятието.

ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

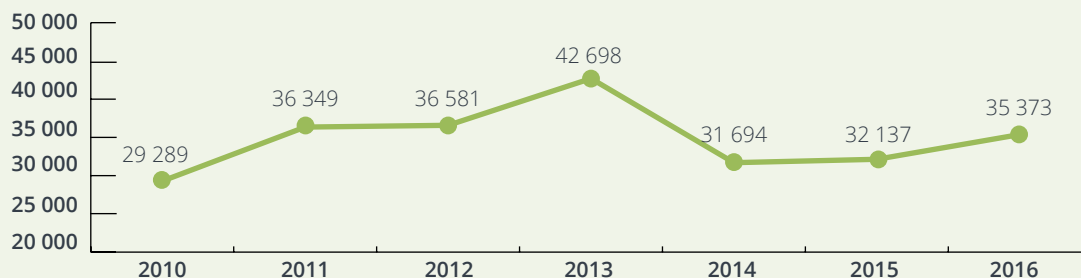
РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Разходите за опазване и възстановяване на околната среда в минния бранш са относително постоянни през последните години. Този показател включва разходите за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) и нематериални дълготрайни ак-

тиви (НДМА) с екологично предназначение, поддържане на ДМА, мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда и разходи за административна дейност. През 2016 г. те възлизат общо на 35,4 млн. лева.

Разходи за опазване и възстановяване на околната среда, хил. лв.

Източник:
Национален
статистически
институт

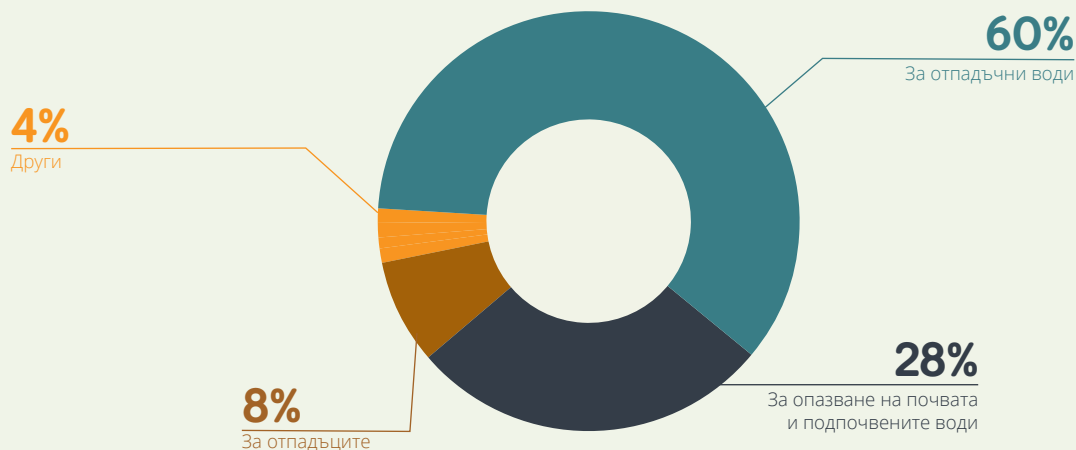

В структурата на разходите за опазване на околната среда за добивната промишленост през последните пет години най-голям дял заемат разходите за отпадъчни води - 60%. Следват ги разходите за опазване на поч-

вата и подпочвените води с дял от 28%. Разходите за отпадъци са с дял 7,5%. Останалите разходи като тези за отпадъци, въздух, шум, гори и др. заемат съвсем малък дял в структурата.

Структура на разходите за опазване на околната среда

Източник:
Национален
статистически
институт.
Осреднени данни
за периода
2010-2016 г.

ДЕЙНОСТ НА БМГК

Българската минно-геоложка камара стимулира усилията на компаниите за опазване на околната среда чрез различни инструменти като Стандарта за устойчиво развитие на минерално-суровинната индустрия, годишните награди за опазване на околната среда за липса на санкции за нарушаване на екологичното законодателство, както и чрез участие в различни проекти с екологична насоченост.

През изминалия период БМГК, чрез своята експертна комисия по околна среда, работи активно по актуални въпроси, свързани с действащото и предлагано за изменение законодателство в областта.

Експерти на Камарата взеха участие в обсъждане и приемане на „Национална приоритетна рамка за действие по Натура 2000 в България“ и резултатите от картиране на местообитанията на защитените видове по „Натура-2000“. Беше изготвена позиция на БМГК по материалите и проекти на решенията на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ Проведеха се консултации и съдействие на Министерство на енергетиката относно изясняване и защита на българската позиция и на работната група към ЕК, разработваща нормативен документ за „Инспекция на съоръженията за минни отпадъци“ (в изпълнение на изискванията на Директива 2006/21ЕО).

БМГК изготви предложение до МОСВ за намаляване на административната и регулаторна тежест за бизнеса, включващо редица мерки и промени, като:

- Въвеждане на действащи процедури за „Мълчаливо съгласие“ по всички процедури на ЗООС, ЗУО, ЗБР, ЗВ и др.
- С цел намаляване на административната тежест и създаване на благоприятни предпоставки за осъществяване на проектите, за инвестиционните намерения, категоризирани като „Голям проект“, да се дефинира понятието „съгласие за развитие“, което да се издава на много ранен етап и в него да бъдат разписани комплекс от изисквания и предписания, за които на следващия етап от реализация да бъде проверявано дали са изпълнени, а не да започват нови процедури, които поставят нови ограничения и създават риск от прекратяване на реализацията.
- Привеждане на Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води в съответствие с българските специфични природни условия и стандартите за качество за

специфични замърсители – средногодишни стойности (СГС) и максимално допустими концентрации (МДК).

- По отношение на Закона за биологично разнообразие, да отпадне от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, чл. 2, ал. 2 „За планове, програми, проекти и инвестиционни предложения извън обхвата на ал. 1 ..“.
- В приложение 2 , т. 2, г) от ЗООС и Наредбата за ОВОС - да се дефинира понятието „дълбоки сондажи“.

През целия период се осъществяваше обмен на информация и обсъждане на актуални въпроси с Комисията по околна среда към Евромин, като експерти на БМГК активно участваха в работата на европейската организация в областта.

БМГК участва и в работата на временна комисия по проблемите на замърсяване с уран на питейните води към Народното събрание.

ДОБРИ ПРАКТИКИ В БРАНША

Опазването на околната среда е сред водещите приоритети на компаниите от минерално-суровинната индустрия. Един от основните принципи, на които се основават политиките им за опазване на околната среда, е задължението за спазване на приложимите нормативни изисквания на българското екологично законодателство.

През 2017 г. награди за липса на нарушения и санкции във връзка със спазване на екологичните норми през 2016 г. бяха връчени на „Асарел - Медет“ АД, „Каолин“ ЕАД и „Имерис Минералс България“ АД.

Следвайки принципите на устойчивото развитие, водещите добивни компании обаче показват, че спазването на законодателството е само първата крачка на тяхната екологична отговорност. Стремехът към постоянни подобрения, към съвършенство в процесите и планирането и оттук – в представянето, позиционират редица компании от сектора като лидери в превантивното опазване на околната среда.

КАК ДЪНДИ ПРЕШЪС МЕТАЛС УВЕЛИЧИ ПРОИЗВОДСТВОТО И НАМАЛИ ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

За минното дело няма спор, че е една от първите човешки дейности. Сигурно това е причината да забравяме, че тази дейност търпи много сериозно развитие не само в технологично отношение, но и като ангажимент и отговорност към обществото и околната среда. И това важи както в световен мащаб, така и в локален аспект.

Макар често недооценени, инвестициите в разширяване и оптимизиране на производството имат непосредствен положителен ефект върху здравето и безопасността на заетите в рудодобива и преработката на полезни изкопаеми, на общностите в близост до предприятията и върху компонентите на околната среда.

Безспорен пример в това отношение е дейността на „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД.

След 2003 г. компанията поетапно разшири и оптимизира производството като инвестира над 100 млн. лв. в проекти за модернизация и специфични дейности по опазване на околната среда. Започвайки през 2004 г. от 500 000 тона добита руда, през 2016 г. дружеството достигна годишен добив и преработка от 2,2 млн. тона руда. Едновременно с повишаването на добива обаче специфичното потребление на вода, цимент, дизелово гориво и електроенергия намаля значително.

След 2009 г. реализираните мащабни проекти, насочени към модернизация на инфраструктурата и съоръженията в подземния рудник и обогатителната фабрика, доведоха до постигане максимална ефективност в управлението на процесите в производството, подобряване параметрите на работната среда и ползи за околната среда.

Опазване на почвите

Почвите в района на Средногорието са един от компонентите на околната среда, които са подложени на въздействие от минна и металургична дейност вече над век. Целенасочено от 2004 г. насам „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД възстановява почви, засегнати от дейността на рудника, за да се осигури максимално възвръщане на терените към първоначалното им естествено състояние. С изпълнението на Програма за възстановяване и рекултивиране на терени, нарушени от минала минна дейност, вкл. възстановяване на пропаднали терени и такива с изоставени постройки и насипища от минни отпадъци, към края на 2017 г. са възстановени общо 22,3 хектара. Засадени са и се отглеждат над 160 000 дръвчета и храсти. Озеленените терени в рамките на Дружеството радват служителите и гостите на предприятието.

Облагородените площи в близост до ж.п. гара Златица допринасят за естетичния вид на околното пространство; Създадени са зелена буферна зона край Чавдар и е залесен опожарен горски участък.

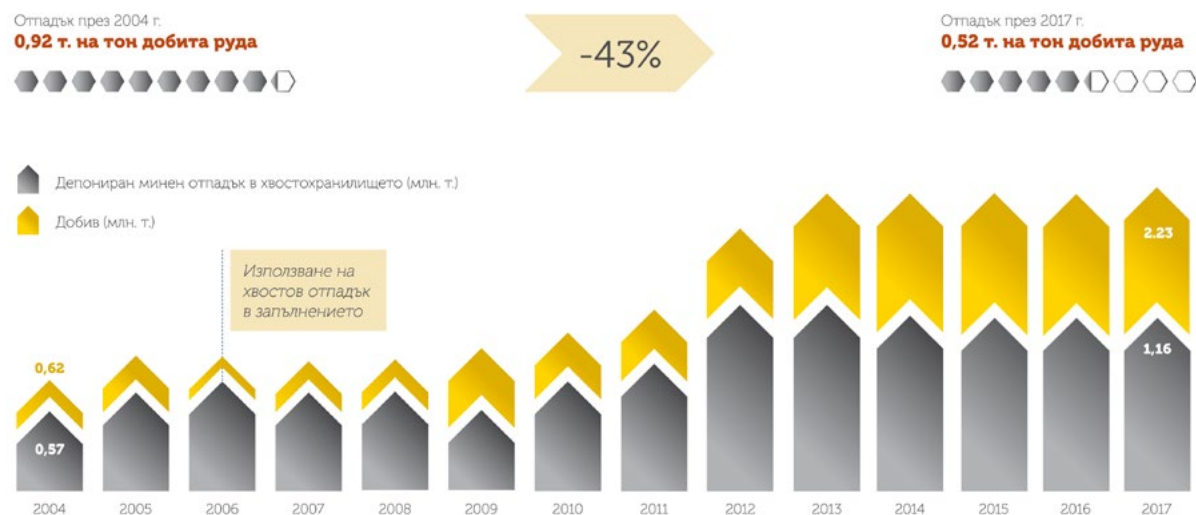
Освен за преодоляване на ефектите от добива в миналото, „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД планира възстановяване на почвите и след края на добивната дейност в рудник „Челопеч“ – чрез реализиране на проект за възстановяване и използване на нарушени земи, върху които е разположено хвостохранилище „Челопеч“.

Намаляване на минните отпадъци

През 2005 г., прилаганата повече от 40 години в рудник „Челопеч“ система за добив с подетажно обрушаване беше заменена с камерна система с последващо запълнение на изветите пространства. Този доказан, скъпоструващ метод запазва структурната стабилност на скалния масив и като оползотворява цялото количество стерилна скална маса за запълнение намалява относителния обем отпадък, постъпващ в хвостохранилището. За периода от 2004 до 2017 г. е постигнато намаление на количеството депониран минен отпадък на тон добита руда с 43%.

Намаление на количеството депониран минен отпадък на тон добита руда с 43%

Оползотворяване на всички стерилни скални маси и голяма част от хвостовия отпадък за запълнение на изветите пространства в рудника.

Употребата на цимент като свързващ компонент за запълване

За запълване на изветите пространства в рудника се използва най-вече отпадък от преработка (хвост) и стерилни скални маси. Циментът е добавка към хвоста,

чиято основна цел е постигане на оптимална якост и осигуряване стабилността на вече запълненото пространство. Данните показват, че от 2009 до 2017 година количеството цимент в запълващата смес е намаляло с над 60 % на тон добита руда, което се дължи на подобряване на производствените процеси.

Намаление на количеството цимент за запълване на иззетите пространства в рудника с близо 60% на тон добита руда спрямо 2009 г.

Използвано количество цимент през 2009 г.
43 т. на хиляда тона добита руда

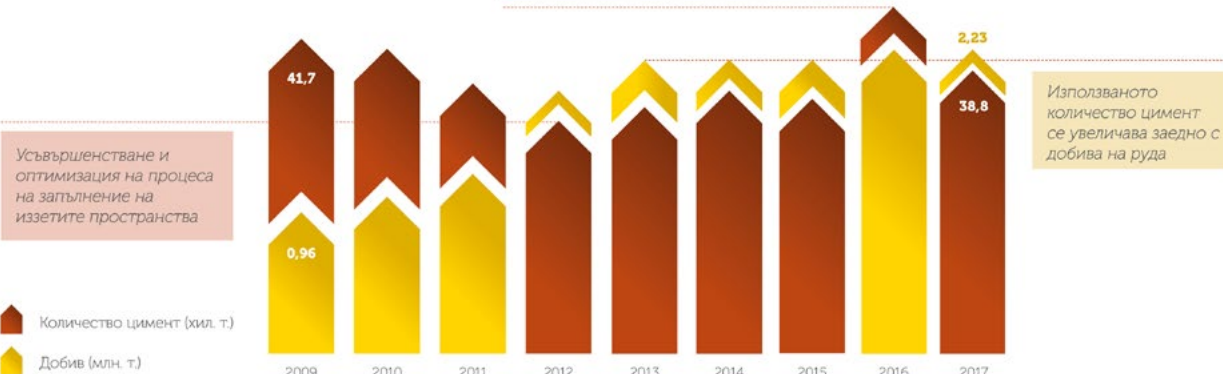

-60%

Използвано количество цимент през 2017 г.
17.4 т. на хиляда тона добита руда

Увеличеното потребление е вследствие на повечето камери за запълване в рудника

Камерната система за добив с последващо запълване на иззетите минни пространства е препоръчана като най-добра налична техника.

Опазване на климата

Следвайки политиката си за опазване на околната среда, „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД отчита значението на опазването на климата и намаляването на

емисиите от парникови газове. Използването на възобновяеми енергийни източници и подобряването на енергийната ефективност на сградите, наред с намалената употреба на цимент и дизелово гориво, доведоха до успех в управлението на въглеродния отпечатък на дружеството. Поставената цел за 20% намаление на специфичното въздействие до 2020 г. беше преизпълнена още през 2012 г. Беше постигнато намаление с 23% в сравнение с базовата 2009 г.

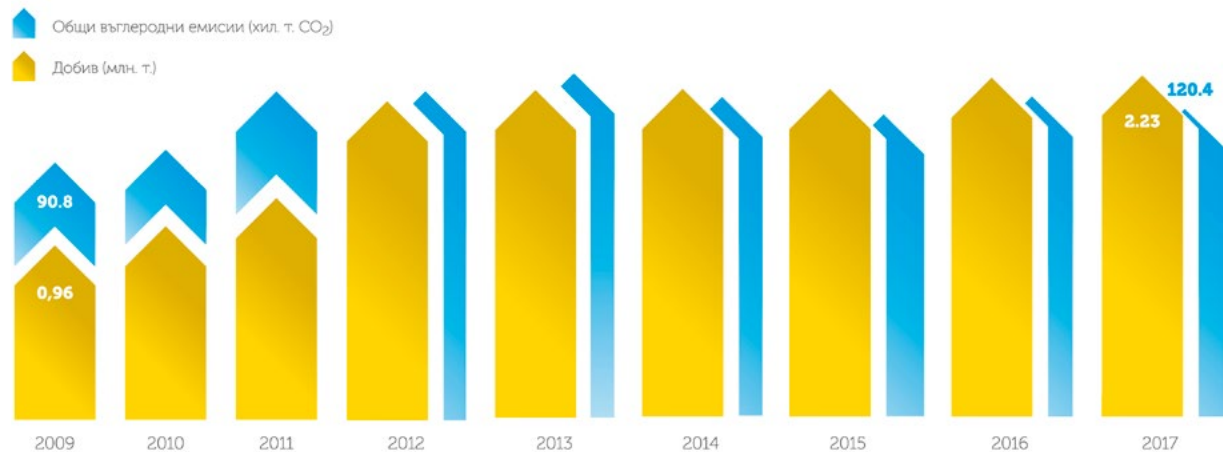
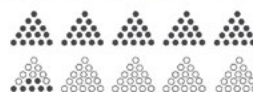
Намаляване на въглеродния отпечатък на тон добита руда с 43% в периода 2009-2017 г.

Въглеродни емисии през 2009 г.
94.9 кг на тон добита руда

-43%

Въглеродни емисии през 2017 г.
53.9 кг на тон добита руда

Опазване на въздуха и намаляване на шума в околната среда

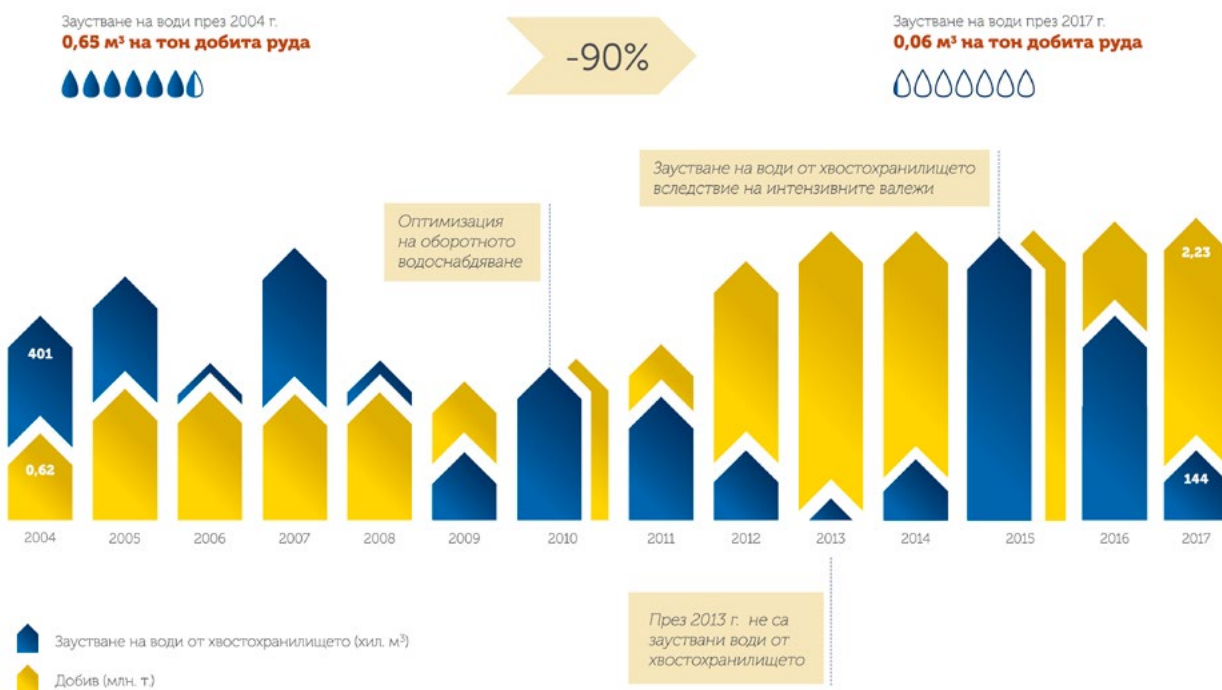
Удачна инвестиция в подобряване качеството на въздуха е извършената реконструкция на вентилационната система в рудник „Челопеч“ и подмяната на основен вентилатор при шахта Север. Метална преграда защитава прилежащите земи и атмосферния въздух от отработените газове. Инсталираният през 2014 г. шумозаглушител постигна намеление на шума на площадката на вентилатора с 30 dBA. Спирането на два цеха за трошене на повърхността намали шума в околната среда с 3 dBA, което подобри осезаемо работната среда за служителите.

През 2017 г. започна изграждане на зелен пояс от пауловния около производствената площадка, който по естествен начин допълва мерките за опазване на въздуха и намаляване на шума.

Опазване на водите

Водата е сред ресурсите, които се използват при добива и преработката на руда. Опазването на водите е сред ангажиментите на „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД по околна среда. В рамките на изпълнени проекти за модернизация на хвостохранилище „Челопеч“ е постигнато 90% намаление на тон добита руда на заустваните води от хвостохранилището в околната среда. Консумацията на свежа вода за производствени нужди е намалена със 74% при троен ръст на добива след реализираните инвестиции в подмяна на основно оборудване в обогатителната фабрика. През март 2018 г. в експлоатация е пусната пречиствателна станция за битово-фекални води.

Заустване на води от хвостохранилището в околната среда

АСАРЕЛ-МЕДЕТ ПРОДЪЛЖАВА УСПЕШНО ДА РЕАЛИЗИРА НОВИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОЕКТИ

„Асарел-Медет“ АД продължава успешно да реализира нови екологични проекти по разработена годишна програма, което потвърждава ясно изразената позиция на компанията за непрекъснато развитие и стремеж за повишаване на екологичната сигурност, което безспорно е предпоставка за устойчивото развитие.

През 2017 г. изпълнените по Програмата за екология дейности са на обща стойност 5,338 млн. лв., в т.ч. и реализирани мероприятия от Програмата за опазване и възстановяване на околната среда.

Някои от дейностите по опазване на почвите, рекултивация и управление на отпадъци, които са на обща стойност 1,514 млн. лв., включват:

- Цялостна техническа и биологична рекултивация на Окисно насипище с включени укрепителни мероприятия, реконструкция и преоразмеряване на отводнителните съоръжения;
- Извършване на поетапен четирикратен мониторинг с цел установяване на съответствието на минни отпадъци от съоръженията за съхранение на минни отпадъци – Западно и Окисно насипища и хвостохранилище „Люляковица“;
- Извършен добив на почвен материал в района на Западно насипище и Люляковица, като той се съхранява на регламентирани депа и се използва при рекултивационните дейности на фирмата;
- Техническа и биологическа рекултивация на нарушени терени в района на промишлената площадка. Проектът включва рекултивация на всички терени, които в резултат на строителство и съпътстващи дейности са били нарушени;
- Мероприятията и реализираните проекти през 2017 г. по опазване на водите, въздуха, както и мониторингът на компонентите и факторите на околната среда, са на обща стойност 3,616 млн. лв. и същите обхващат:

- Поддържането на хидротехническите съоръжения около Източно насипище и река Мареш, Окисно насипище, река Асарелска и река Панова;
- Изпълнението на задачата за „Ремонт на Пречиствателна станция за руднични води, технологично обновление в Цех „Пречиствателни станции“;
- Проектирането и изграждане на хидротехнически съоръжения на промишлената площадка;
- Организиране на мониторинг на територията на Комплексния екологичен полигон.

Заплатени са всички нормативно изискуеми такси по издадени разрешителни на обща стойност 108 хил. лв.

През 2017 г. обхватът на дейностите, свързани с организирането на Комплексния екологичен полигон, беше разширен с включване на мащабни изследвания по обследване на речните наноси, свързани с изготвянето на Програма за възстановяване на речните наноси по речията в района и модерна географско-информационна система за интерпретация на резултатите. Също така успешно се изпълнява и текущият мониторинг на компонентите на околната среда, свързан с изискванията на Комплексно разрешително издадено на дружеството за дейността на „Инсталация за екстракция и електролиза на мед“.

АСАРЕЛ-МЕДЕТ ИНВЕСТИРА НАД 10 МЛН. ЛВ. В ИНОВАТИВЕН ПРОЕКТ ЗА РЕКУЛТИВАЦИЯ НА ОКИСНО НАСИПИЩЕ

„Асарел-Медет“ АД инвестира над 90 млн. лв. за последните 15 години в екологични проекти. Сред тях се откроява иновацията за техническа и биологична рекултивация на минно съоръжение в процес на експлоатация - Окисно насипище. На насипището се депонират окисни медни руди с цел извличане на мед чрез микробиологично излужване. Иновативният процес обхваща югоизточната част на минното депо, като уникалното е, че той се осъществява на все още действащо съоръжение за минни отпадъци. Проектът е на стойност над 10 млн. лв. и се реализира за първи път в света.

етапът на техническата рекултивация, след което теренът се подготвя за биологична рекултивация, при която се извършва затревяване на терените със специални тревни смеси, близки по характеристики до естествено разпространените тревни местообитания в района. Един декар от рекултивирани площи на депото през 2015 г. беше засаден експериментално с лавандула, като през 2017 г. беше произведено и първото масло от добитите над 110 килограма лавандулов цвят. Реалният добив от лавандуловите насаждения ще се установи след поне четири години, колкото време е нужно, за да се развият растенията.

След като бе възстановена ландшафтната инфраструктура, депото представлява привлекателна зелена площ. Рекултивацията води до ограничаване на ерозионните процеси.

Изградена е дренажна система за улавяне и отвеждане на водите, които да се насочват към технологичния процес за производство на катодна мед или към пречиствателните съоръжения на дружеството. Така от масива с рекултивирани терени продължава извличането на мед, посредством модерна и екологична хидрометалургична инсталация.

Първият в света проект за рекултивация на минно съоръжение в експлоатация

Рекултивацията се реализира на няколко етапа. Първият от тях е подравняване и преоткосиране на терена. Върху подготвените площи е положен пласт от трошен камък и чакъл. Върху площите, определени за рекултивация, е разстлано ръчно специално геотекстилно покритие. Краят на всяка ивица от него влиза в отводнителното съоръжение. Върху основата е положен следващ пласт от почвен материал с дебелина 25 сантиметра. Този пласт е покрит със специална геомрежа и материали, произведени и доставени от водещи европейски компании, които създават стабилност и спират ерозионните процеси. С това на практика завършва

ТЕХНИЧЕСКА И БИОЛОГИЧНА РЕКУЛТИВАЦИЯ НА НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ В ЕЛАЦИТЕ-МЕД

В изпълнение на Програмата по опазване и възстановяване на околната среда, в района на находище „Елаците“ се реализират редица мероприятия. Едно от тях е техническата и биологична рекултивация на източното насипище в Рудодобивния комплекс. До настоящия момент технически и биологически рекултивирани са около 305 дка от източното насипище.

Дейностите по техническа и биологична рекултивация на площи от въздушния откос на хвостохранилище „Бенковски-2“ стартираха през м. юли 2016 г. Към настоящия момент от него са рекултивирани приблизително 260 дка.

ГРИЖА ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И СТАБИЛИТЕТА НА ХВОСТОХРАНИЛИЩЕ „БЕНКОВСКИ-2“

Контролът на нивото на филтрационните води е особено важен за устойчивостта на хвостохранилищата. В „Бенковски-2“ това се постига чрез използването на изградена пиезометрична система за мониторинг в реално време и контрол на депресионната крива на филтрационния поток през тялото на хвостовата стена, нейното постоянно подобряване, както и анализ на потока от данни. Системата е автоматична и е калибрирана да обявява аларми с различна степен, във всеки един мониторингов сондаж, в случай че се достигне до предварително зададени водни нива. Във връзка с възможните аларми могат да се предприемат съответни мерки, за да се понижи нивото на депресионната крива до безопасни граници. Това осигурява устойчивостта на съоръжението, като същевременно гарантира проектните обеми за депониране на хвостов материал.

Елаците-Мед непрекъснато прилага редица съвременни технически решения за предотвратяване на замърсяването и опазването на околната среда в района на

хвостохранилище „Бенковски-2“. През 2017 г. бе извършен полеви опит за определяне ефективността на използването на специализирана машина MudMaster за уплътняване и обезводняване на депониран хвост в утаечното езеро на хвостохранилище „Бенковски-2“. Машината Mudmaster извършва активно обработване на депониран хвост, което включва механично разрохкване на определен пласт с цел дрениране на излишна вода от него. Постигнатите резултати след обработката с машината показаха, че обемната плътност на депониран хвост се повишава много бързо, което при нормални условия се получава след двугодишен период на естествена консолидация. Това води до повишаване на якостни показатели на хвоста, и влияе положително върху устойчивостта на хвостовата стена на „Бенковски-2“. Въз основа на постигнатите резултати бе решено въвеждане на технологията за обезводняване и уплътняване на хвоста в технологичния процес на хвостохранилище „Бенковски-2“.

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО НА ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ

През 2018 г. завърши успешно изпълнението на 4-годишния „План за управление на биоразнообразието на кариера „Златна Панега“, базиран на Насоките на Световния бизнес съвет за устойчиво развитие (WBCSD) и документи на Европейската комисия.

Опазването на биоразнообразието и възстановяването на засегнатите от индустриалната дейност екосистеми са сред главните приоритети на „Златна Панега Цимент“ АД. В тази връзка, създаденият през 2014 г. „План за управление на биоразнообразието“ има за основна своя цел опазване на защитените видове в района на кариера „Златна Панега“ и възстановяване на естествените местообитания при процеса на рекултивация.

Планът включва събиране на семена от местни видове, тяхното засаждане в създаден на територията на заводската площадка разсадник и използването им за рекултивация на изчерпани вече хоризонти в кариерата. По този начин се осигурява използване на видове характерни за района, избягва се в най-голяма степен навлизането на инвазивни видове и се възстановяват естествените местообитания. Направено е проучване

за наличие на защитени растителни видове на територията на кариера „Златна Панега“. Същите видове се преместват от терени, подлежащи на бъдеща експлоатация, на такива, които няма да бъдат експлоатирани. Извършва се наблюдение на орнитофауната в района и оценка на влиянието на дейностите в завода и на кариерата върху нея. Важен елемент от изпълнението на Плана, е включване на служителите на компанията и на ученици от местните училища в различните дейности с цел повишаване на тяхното екологично съзнание. Дейностите, включени в Плана спомогнаха за изграждането на устойчив модел за съхраняване на естествената среда на кариерата и в бъдеще.

Благодарение на успеха си в съхраняването на екосистемите и биоразнообразието на кариерата, Планът на „Златна Панега Цимент“ АД беше включен в „Насоките за планове за управление на биоразнообразието“ на Инициативата за устойчиво развитие на циментовата индустрия (CSI) към Световния бизнес съвет за устойчиво развитие. „Насоките“ са практическо ръководство за създаване на планове, целящи опазването на биоразнообразието на средата, в която компаниите работят.

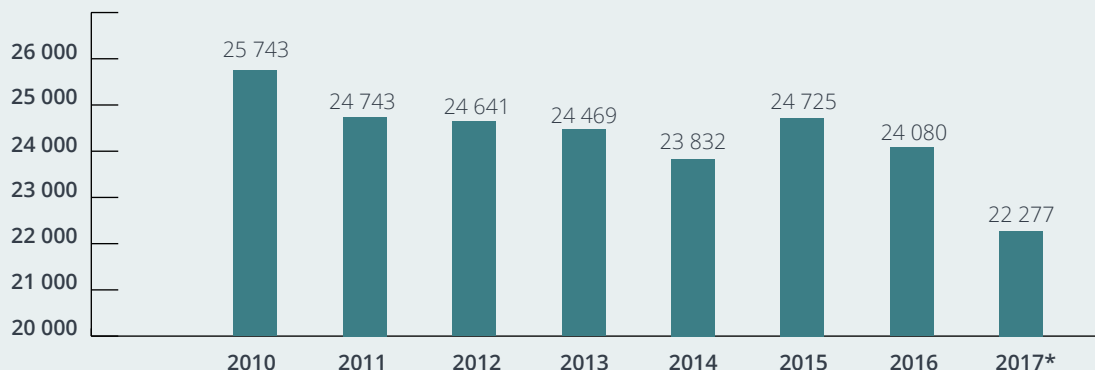
ЗАЕТОСТ В ОТРАСЪЛА

Броят на наетите лица в добивната промишленост през 2017 г., по предварителни данни на НСИ, е 22 277 души, което е по-малко в сравнение с пре-

дходната година и затвърждава тенденцията на спад през последните няколко години. Изключение прави само временния ръст през 2015 г.

Наети лица,
бр.

Източник:
НСИ

Показател: Среден списъчен брой на наетите лица по трудово и служебно правоотношение. * Данните за 2017 г. са предварителни.

Въпреки намаляването на човешкия ресурс в сектора, произведената продукция на един зает расте (с временен спад през 2013 и 2014 г.), а производителността на

труда в сектора продължава да е близо 2,5 пъти по-висока от средната за индустриалния сектор.

Произведена
продукция
на един нает,
лв.

Източник:
Национален
статистически
институт

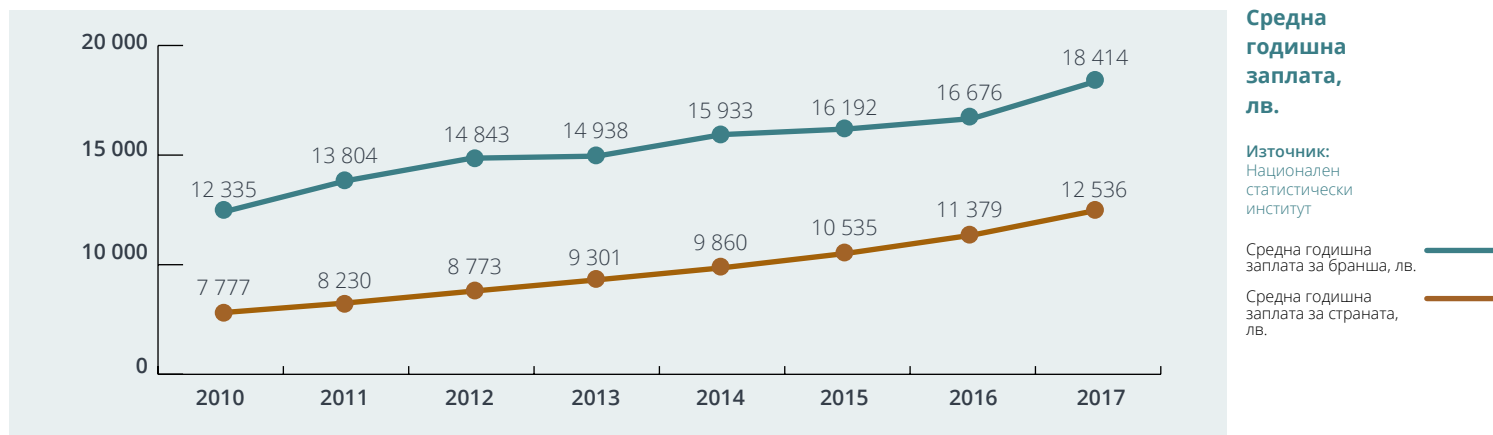

ЗАЕТОСТ В ОТРАСЪЛА

Средната годишна заплата на наетите в отрасъла през 2017 г. е била 18 245 лв, което е средно увеличение с 9,5% спрямо 2016 г. За сравнение, средната годишна работна заплата за страната е 12 536 лв., като заплащането в сектора е с 45% по-високо и е една от четирите икономически дейности с най-висока брутна работна заплата в България.

Най-висока заплата в бранша получават работниците и служителите в компаниите, добиващи метални полезни изкопаеми, а най-ниски са тези в подотрасъл Добив на неметални материали и суровини.

Този показател за отрасъла е с трайна тенденция към увеличение, което показва устойчивост на доходите и сигурност на заетите в минерално-суровинната индустрия.

ДЕЙНОСТ НА БМГК

За успешното развитие на икономиката, за повишаване на нейната конкурентоспособност и възможността да създава качествени работни места, от изключителна важност са уменията на работната сила. Бързите темпове на технологично развитие на компаниите водят до нуждата от бързо актуализиране на съществуващите компетенции и създаване на нови професии с нови умения, които да бъдат в крак с прогреса.

Като браншова структура, ангажирана с проблемите на бизнеса, БМГК се стреми да бъде в крак с динамиката на времето и затова през последните години насочи усилията си към изграждане и развитие на активни инструменти за съвместна работа между образователните институции и индустрията. Резултатът от това бе създаването на Браншови модел за подготовка на кадри, чиято цел е покриване на недостига на специалисти и осигуряване на качествено образование за бъдещите кадри в бранша. Проектът стартира през 2015 г. и все повече от водещите компании в бранша показват успешно неговата реализация на практика.

През 2017 г. БМГК започна активно участие в проектът на Българска стопанска камара MyCompetence.

MyCompetence е информационна система в областта на човешките ресурси, която обработва данни и осигурява стандартизиран обмен на информация, предоставя инструменти и други специализирани услуги за оценка на компетенциите на работната сила в България.

MyCompetence е създаден в рамките на Проект „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони“ (ИСОК), осъществяван от Българска стопанска камара (БСК) в партньорство с КНСБ и КТ „Подкрепа“, с финансовата подкрепа на Европейския социален фонд на Европейския съюз.

На 2-ри май 2018 г. беше учреден секторен консултативен съвет към сектор „Добивна промишленост“. През месец юни експертите към съвета определиха 4-те ключовите секторни компетентностни модела за бранша, които в момента се разработват.

ДОБРИ ПРАКТИКИ В БРАНША

Отговорните минни компании в България отдавна си дават сметка колко важно е да се инвестира в уменията чрез образование и обучение.

През последните години намериха реализация редица инициативи в тази сфера, резултатите от които са впечатляващи и видими, особено за местните общности.

ДУАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ В КАОЛИН – СОЦИАЛНО ПАРТНЬОРСТВО И НЕЩО ПОВЕЧЕ...

Започнал през 2016 г., проектът за дуално обучение на „Каолин“ ЕАД надхвърли рамките на политиката по човешки ресурси и се превърна в лост от първи род за създаване на устойчивост и за подпомагане на регионалното развитие.

Оказа се, че тази форма на обучение има потенциал да промени коренно отношението на младите хора към

професионалното обучение. За тях това е шанс да придобият умения, да установят контакт с бъдещите си работодатели и да влязат в живота с летищ старт. Дуалното обучение гарантира задържането на повече ученици в училище, дава надежда на родителите и перспективи и ново самочувствие у самите деца.

През 2017 г. Каолин обучава 39 деца по системата за дуално обучение

В краткосрочен план, задържането на децата в училище е един от измерителите за успеха на този проект.

Изграждането на Център за Дуално обучение Каолин – гр. Ветово беше приоритетна задача, с оглед посрещане на предизвикателствата на бъдещото развитие на компанията. Планираната модернизация, изграждане на нови, технологично съвременни мощности и оборудване поставят нови изисквания пред работещите във фабриките на компанията. Изместването на ръчния труд от автоматизираните системи и наличието на съвременно оборудване изисква нови компетентности от служителите. „Каолин“ ЕАД не може да си позволи да очаква промени само от образователната система и реши да инвестира директно в учениците и в съвременни форми на обучение.

Първият прием на ученици по дуална система на обучение е осъществен през м. септември на учебната 2016/ 2017 г. – 13 ученици по специалност „Обогатяване на полезни изкопаеми“. С цел осигуряване на високо професионално ниво на преподаване, са привлечени четирима преподаватели с дългогодишен опит в „Каолин“ ЕАД. През 2017 г. към системата за дуално обучение

ние се присъединяват още 26 деца, разпределени в две паралелки: „Обогатяване на полезни изкопаеми“ и „Химик-оператор“. Така „децата на Каолин“ стават общо 39, а преподавателите вече са 9. За учебната 2018/2019 г. предстои акредитация на трета професионална паралелка по специалност „Електрообзавеждане на производството“, а очакваният прием на деца в нея е над 20.

Инвестицията в материална база е значителна част от разглеждания проект. С решение на Управителния съвет, за целта са утвърдени 454 хил. евро за реконструкция и модернизация. С тези средства са преустроени бивши съблекални, бани и неизползвани административни помещения. В периода януари – август 2017 г. са ремонтирани над 2000 м² учебни зали и работилници, наред с битови помещения, прилежащи площи и тротоари. Днес Центърът за дуално обучение на Каолин в гр. Ветово разполага с механо-шлосерска работилница и зала, оборудвана с дигитални стругове и фрези, други металообработващи машини, 4 учебни (класни) стаи и компютърна зала с 13 съвременни машини с инсталиран софтуер. Предстои оборудване на залата за практическо обучение по електротехника и на учебната лаборатория по химия.

28 „ДУАЛНИ“ УЧЕНИЦИ СЕ ОБУЧАВАТ В РЕАЛНА РАБОТНА СРЕДА В АСАРЕЛ-МЕДЕТ

„Асарел-Медет“ АД е един от най-активните участници в пилотния проект за въвеждане на дуално професионално обучение в община Панагюрище, който съответства и на браншовата стратегия за подготовка на кадри за минерално-суровинната индустрия. Компанията работи по него още от 2014 г. по инициатива на покойния председател на Надзорния съвет на „Асарел-Медет“ АД и дългогодишен ръководител на Българската минно-геоложка камара проф. д-р Лъчезар Цоцорков. Беше използван и създаденият тогава браншови модел за подготовка на кадри.

Двадесет и осем ученици от 11-ти клас в Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм – Панагюрище вече се обучават в реална работна среда на територията на „Асарел-Медет“ АД от края на месец септември 2017 г.

Учениците се обучават по дуалната форма на обучение в „минните“ специалности „Добивни и строителни минни технологии“, „Обогатителни, преработващи и рециклиционни технологии“ и „Автотранспортна техника“. Те са разпределени по новите си работни места в рудник

„Асарел“, Обогатителна фабрика и Централна ремонтна база. Два дни в седмицата - вторник и сряда, младежите се обучават в специално обзаведени учебни зали и посещават производствените обекти на дружеството.

С учениците са сключени трудови договори с регламентирано възнаграждение върху 7-часов работен ден два дни седмично. Всички получиха работно облекло и лични предпазни средства, както и карта за безплатно

пътуване и безплатна храна. През следващата учебна 2018/2019 г. учениците ще работят на територията на дружеството три дни в седмицата.

За тяхното обучение отговарят специално подготвени наставници, пред които стои предизвикателството да предадат своя опит в съответната професия и да изградят трудови навици у младежите.

ЦЕНТЪРЪТ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ „МАРИЦА ИЗТОК“ – ИНВЕСТИЦИЯ В ХОРАТА

Центърът за професионално обучение „Марица изток“ работи за решаването на проблема с квалифицираната работна ръка в минния бранш вече 16 години. Професиите, които са нужни в „Мини Марица-изток“ ЕАД са специфични, затова, съгласно лиценза си, в ЦПО „Марица-изток“ се извършват обучения по професии за втора и трета степен на квалификация; обучения за придобиване на правоспособност за отделните професии, съгласно държавните образователни изисквания; вътрешнофирмени обучения; семинари. През 2017 г. през различни форми на обучение са преминали 2 400 човека – служители на Дружеството и външни лица. Утвърдената програма за квалификационната дейност на „Мини Марица-изток“ ЕАД за 2018 г., съгласувана с министерството на енергетиката, предвижда да бъдат обучени 2 861 човека. През февруари 2018 г. представители на Дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“ в НАПОО извършиха те-

матична проверка по проведените през 2017 г. курсове за професионални обучения. Констатациите и заключенията на проверяващите са изключително благоприятни: без забележки по отношение на водената документация на проведените обучения, както и по ресурсното осигуряване.

ЦПО „Марица-изток“ е център, доказал се с високо качество на предлаганото професионално обучение чрез съчетаване на съвременните образователни политики и съществуващите традиции. Създадена е положителна среда за взаимодействие между курсисти, преподаватели и експерти. Притежаваната добра материално-техническа база и високо квалифициран персонал са отлична предпоставка за провеждане на качествено професионално обучение.

Инвестицията в професионалното обучение е инвестиция едновременно и в хората, и в бъдещето на „Мини Марица-изток“ ЕАД – държавното дружество, което гарантира енергийната независимост на България.

ЛЕТНИ СТАЖОВЕ В ЕЛАЦИТЕ-МЕД – ГРИЖА ЗА МЛАДИТЕ ХОРА

С грижа за добрата професионална реализация на младите хора през 2018 г. „Елаците-Мед“ АД стартира за осми пореден път Стажантска програма за специалисти без стаж по специалността или студенти, обучаващи се в последните курсове на технически и икономически специалности на различни висши учебни заведения в страната. Тя дава възможност на младежите да придобият опит в реална работна среда. Стажът е платен и се провежда в Рудодобивен комплекс, гр. Етрополе, и в Обогастителен комплекс, с. Мирково.

Лятната Стажантската програма - 2018 започна на 2 юли и ще продължи до края на септември. Тази година в дружеството се обучават 19 стажанта, 6 от които стажуват в Рудодобивен комплекс в участъците „Добивен“ и „Пробивно-взривни работи“, в цеховете „Рудник“, „Корпус едро трошене“ и в отдел „Геоложки“. В Обогастителен комплекс придобиват опит 13 стажанта в цеховете „Мелнично-флотационен“, „Средно и ситно трошене“, „Водно и хвостово стопанство“, в Химическа лаборатория, в дирекциите „Търговия“, „Административни и социални дейности“ и „Човешки ресурси“, както и в Комплекс „20-ти април“, гр. Копревница.

Лятният стаж е част от програмата за корпоративна социална отговорност на Елаците-Мед и е важен елемент от ефективната политика по управление на човешките

ресурси на дружеството. Досега в стажантските програми са получили опит повече от 200 студенти от различни специалности, като 33-ма от тях вече се присъединиха към екипа на Елаците-Мед.

През 2018 г. Елаците-Мед е партньор в рамките на Практикантска програма по проект BG05M2OP001-2.006-0001 „Ученически практики“ – фаза I, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОП НОИР). Четирима ученици от XII клас от специалностите „Електротехника и енергетика“ и „Автоматизация на непрекъснати производства“ на Професионална Гимназия по механоелектротехника, гр. Пирдоп, са на практическото обучение в цехове „Мелнично флотационен“ и „Средно и ситно трошене“ към Обогастителния комплекс в с. Мирково. Учениците се обучават по 240 астрономически часа, под ръководството на наставници и при спазване на всички нормативни изисквания по ЗБУТ. Училището-партньор осигурява наблюдаващ учител, който провежда практическото обучение на учениците в реални работни условия в компанията.

„Елаците-Мед“ АД провежда „Ученически практики“ за трети път. Петима от предишните практиканти вече са служители на дружеството.

ОБУЧИТЕЛНА ПРОГРАМА „ОСНОВИ НА МЕХАНО-ПОДДРЪЖКАТА“ НА ДЪНДИ ПРЕШЪС МЕТАЛС

Инвестициите, които дружествата на Дънди Прешъс Металс в България правят в обучение, са сред най-добрите примери за корпоративна социална отговорност. Партньорствата с училища, университети и обучителни институции разширяват хоризонта за знание и сближават бизнеса и академичните среди. Пример за успешен проект на Дънди Прешъс Металс Крумовград, реализиран основно през 2017 г., е обучителната програма „Основи на механо-поддръжката“. Това е проект, който цели изграждане на специализирани професионални умения и придобиване на нови знания в областта на механо-поддръжката. Осъществява се съвместно с Професионална гимназия по транспорт „Христо Смирненски“ в Крумовград. Участниците имат възможност да повишат своята квалификация като посещават теоретични и практически часове. Работейки в изцяло обновеното помещение за практическо обучение, те се докосват до реалната работна среда и получават ценен опит, който могат да започнат да прилагат веднага след завършване на програмата.

Проектът е финансиран изцяло от компанията и е безплатен за участниците в обучението. Той допринася ди-

ректно за повишаване на заетостта в Крумовград и региона. Едновременно с това се засилва връзката между бизнес и образование, която е ключова за подготовката на професионални кадри.

Преподаватели от училището провеждат теоретичните и практическите часове на участниците. Ангажираността на ръководството и служители на дружеството от различни отдели е ключова за неговия успех.

Участниците придобиват нови знания и практически умения, които ги правят по-конкурентноспособни на пазара на труда. Имат повече възможности за реализация, което допринася и за повишаване стандарта на живот в региона.

Програмата има 3 успешно завършили издания през 2017 г. През 2018 г. продължава четвъртият курс на обучение.

Проектът провокира изключително положителни отзиви и интерес сред участниците в обучението и местната общност.

ОБУЧЕНИЕ И ПОДГОТОВКА НА КАДРИ В ХОЛСИМ

Дружеството е сертифицирано по ИСО 9001:2015 и обученията се планират, организират и провеждат в съответствие с правилата на СУК. Обученията през 2017 г., са проведени съобразно политиката на фирмата, в областта на обучението и развитието на човешките ресурси. В съответствие с графика за обучение за 2017 г., бяха организирани и проведени всички професионални обучения, които са задължителни според българското законодателство, обучения по международните стандарти на ИСО, езикови обучения, обучения по специализирани софтуери и други.

Съобразно корпоративните политики и правила по Принципи за лоялна конкуренция и Принципи за борба с подкупите и корупцията, през изтеклата година бяха организирани електронни обучения по двете теми. Електронните обучения са базирани в портала на Холсим, като достъпът, регистрацията и атестирането е чрез индивидуален акаунт на всеки потребител. Те са на български език и обхващат целевите групи, дефинирани в съответните политики.

Продължава практиката да се изпращат служители на международни обучения, семинари и работни срещи, които се провеждат в чужбина. Тези обучения се организират от регионални и/или корпоративни функции за всички страни от Групата на Холсим. На тях се изпращат само служители, които са номинирани от своите ръководители и за които има предвидени разходи в бюджета за обучения.

Повишаването на квалификацията е от значение за добрата работа и затова са проведени обучения, които

имат връзка с работния процес по бакалавърски и магистърски специалности във висши учебни заведения и професионални обучения за придобиване на нови квалификации и умения.

СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА 2018 В ГЕОСТРОЙ

Компанията „Геострой“ АД, една от водещите в строителния бранш в България, предоставя шанс на млади специалисти да се включат в лятната Стажантска програма 2018. През месец март дружеството обяви началото на кампанията си по време на форума „Национални дни на кариерата 2018 – Добра Кариера, Добър Живот“ в София. Студенти и кандидати за обявените свободни позиции посетиха щанда на Геострой и заявиха интерес към възможностите, които предоставя стажът и към перспективите да станат част от екипа на дружеството.

Стажантската програма за 2018-та е част от социалната отговорност на Геострой. През тази година е насочена към студенти, завършващи III, IV и V курс на обучение и се реализира през месеците юли, август и септември. По време на платения стаж в Геострой одобрените 8 стажанти ще имат възможност да се запознаят отблизо с широкия спектър от услуги, които дружеството предлага, да участват в разработването на проекти и да работят под надзора на добре обучени ментори. Дирекциите Строителство и ЗБУТ ще приемат по 2 стажанти, дирекция Маркетинг – 3, а дирекция ФСО – 1. След преглед и оценка на представянето им, компанията ще осигури възможност на най-добре представилите се да получат предложения за работа в Геострой.

КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Минерално-суровинната индустрия целенасочено се развива устойчиво. Данните и направените социални инвестиции показват, че българските минни компании-членове на БМГК осъзнават своята роля за развитието на националната икономика и на местните общности - оценяват своята специфична експертиза, полагат грижа за работните места, които създават и услугите, които предлагат. Програмите им за отговорни инвестиции подобряват техните екологични и социални показатели и ги правят по-прозрачни. Ползите, които те очертават в проследяване на ефекта от социалните им програми, включват обществено признание, повишаване на конкурентните им предимства, увеличаване на лоялността на служителите и клиентите им, както и съзнателното управление на рисковете от стопанската им дейност. И още – водещите добивни

компании подпомагат или пряко създават бизнес, различен от основния им, за да могат местните общности да имат алтернатива за времето, когато добивът ще приключи.

Важна роля в популяризирането на концепцията за корпоративна отговорност играе и Българската минно-геоложка камара. В подкрепа на усилията в областта на социалната отговорност, БМГК ежегодно от 2009 г. връчва награда за КСО инициативи на своите членове, което се осъществява в рамките на националното честване на Деня на миньора. През 2017 г. наградата бе присъдена на „Дънди Прешъс Металс Крумовград“ ЕАД за проект „Как в диалог, минният бизнес и археолози дадохме начало на модерната дисциплина Минна археология“.

КОМПАНИИ И СЛУЖИТЕЛИ С ГРИЖА ЗА ОБЩЕСТВОТО

14 години Дънди Прешъс Металс

инвестира в
облагородяване на
средата и подобря-
ване на условията на
живот на местните
общности

Компанията

Дружествата на Дънди Прешъс Металс в България – ДПМ Челопеч и ДПМ Крумовград от години развиват дарителска програма Подкрепа развитието на местните общности, която в дългосрочен план работи за благоустрояване на инфраструктурни обекти, подкрепа на проекти с обществено значение и развитие на капацитет в общините Челопеч, Чавдар, Златица и Крумовград. Развитието на тези населени места е от особено значение за Дънди Прешъс Металс, защото там живеят по-голяма част от служителите и техните семейства, а и това са териториите, в които се реализира основната дейност на дружествата.

Инвестираните средства в облагородяване на средата и подобряване условията за живот са пряко в полза на населението на Челопеч (1 492 жители), Чавдар (1 215 жители), кметствата към община Златица – Карлиево, Църквище, Петрич (общо 703 жители) и Крумовград (общо 17 823 жители). Сред целевите групи са местният бизнес, местната администрация и индиректно гости в региона.

Програмата е ежегодна, продължава вече 14 години в Челопеч, а от 4 години се развива успешно и в Крумовград. Всяка година дружествата изпълняват ангажимента си заедно с общинските ръководства и общността да подобряват условията за живот по пътя към устойчиво развитие. Освен грижа за региона, програмата е и грижа за служителите, 90% от които са жители на тези общини.

Партньорството с общините е ключов фактор за постигане на желаните цели и устойчиво развитие на близките до модерния минен бизнес населени места.

Плановите за инвестиции в обществото на дружествата на Дънди Прешъс Металс в България с визия до 2020 г. са разработени в съответствие с Политиката за инвестиции в обществото на ДПМ съвместно с общинските ръководства и в синхрон с плановите, програмите и приоритетите на общините. Чрез осигурените финансови средства общините партньори по програмата реализират проекти, определени като приоритетни за съответното селище от кмета и общинския съвет. Някои от проектите общините съфинансират със собствени средства. Подизпълнители са основно фирми от съот-

ветния регион. В изпълнението на проектите активно е въввлечено ръководството на дружествата, отделите Корпоративна социална отговорност и комуникации, Правен, Проекти и Опазване на околната среда. От друга страна участва общинското ръководство и общинската администрация.

Общо инвестираните средства за реализирани проекти и дейности в общините Челопеч, Чавдар, Златица и Крумовград са над 18 млн. лв., разпределени в различни проекти за инфраструктура, социални и културни дейности.

Служителите

Водени от примера на своите компании и споделяйки ценностите им служителите на Дънди Прешъс Металс в България са все по-отговорни към обществото и околната среда. Активното участие в различни кампании за доброволчество и благотворителност, организирани от Дънди Прешъс Металс, общините или партньорски организации, търсенето на каузи, в които да се включат в помощ, и иницирирането на такива сред колегите допълват работното ежедневие на служителите в двете дружества.

През 2017 г. в дружествата в Челопеч и в Крумовград бяха организирани благотворителни базари в помощ

на нуждаещи се семейства от двете населени места. Служители от различни отдели активно се включиха в осигуряването на разнообразни артикули за базарите, като предоставиха безвъзмездно красиво опаковани ръчно изработени предмети за бита, приготвиха вкусни домашни гозби, сладкиши и печива, споделиха свои ценни вещи, книги, а други дариха средства за подкрепа на избраните каузи. На коледния базар бяха събрани над 10000 лв., които компанията удвои. Със средствата бяха подпомогнати три нуждаещи се семейства. Грижата за тях беше изразена не само в даряването на събраните парични средства, а в отделяне на време и внимание от служители и представители на ръководството към семействата. Междувременно служители участваха в благотворителни събития и инициативи на общините, в които Дънди Прешъс Металс развива дейността си, и подкрепяха каузи за предотвратяване изоставянето на бебета, подпомагане на проекти за приемна грижа, осигуряване на специализирана подкрепа на деца и младежи в неравностойно положение на национално ниво.

Развитието сред служителите на индивидуално дарителство и желание за подкрепа на нуждаещи се, и реализираните инвестиции в обществото на Дънди Прешъс Металс, които ежегодно подпомагат обществено значими проекти на общините, показват отговорното поведение към обществото и околната среда на компания и служители.

АСАРЕЛ-МЕДЕТ ОСТАВА НАЙ-ГОЛЕМИЯТ ДАРИТЕЛ НА ОБЩИНА ПАНАГЮРИЩЕ

Анекс към традиционния дарителски договор между „Асарел-Медет“ АД и Община Панагюрище беше подписан на 21 февруари 2018 г., като срокът му беше удължен до 2021 г. Така компанията остава най-големият дарител на общината.

Подписи под споразумението от името на двете страни сложиха изпълнителният директор на лидера в българския рудодобив инж. Делчо Николов и кметът на общината Никола Белишки. С удължаването срока на договора се гарантира устойчивостта на инициативите, които и напред ще бъдат подкрепяни от „Асарел-Медет“ АД.

Продължава подкрепата за местния спорт чрез подпомагане на Асоциацията на спортните клубове в община

Панагюрище със сумата от 75 хил. лв. за 2018 г. Рудодобивната компания продължава да бъде генерален спонсор и на станалото вече традиционно Световно първенство по фойерверки „Огън, цвят и фантазия“ за купата „Панагюрище“. С всяка година то набира все по-голяма популярност и привлича хиляди туристи от цялата страна, а за ежегодното му провеждане компанията предоставя близо 50 000 лв. Традиционно „Асарел-Медет“ АД обезпечават необходимото финансиране и за гостуването на Панагюрското златно съкровище в залата трезор на Историческия музей, което ежегодно се завръща у дома.

От 2012 г. компанията ежегодно осигурява средства за стипендии на местните деца с изявени дарби по дарителската инициатива „Звезден клас“. За подкрепа на талантивите деца и младежи от общината и през 2018 г. се предоставят 11 000 лв. Обезпечена от дружеството е престижната Дриновска стипендия за обучение на изявен местен студент в чужбина, отново ще бъде предоставена награда за Националния фестивал за българска патриотична песен „Родолубие“, както и коледни подаръци на децата от детските градини в общината. В дарителския договор са предвидени още средства за традиционните празници на всички села от община Панагюрище.

12 УЧИЛИЩА УЧАСТВАХА В КОНКУРСА „140 ГОДИНИ СВОБОДА“ НА ЕЛАЦИТЕ-МЕД И ГЕОТЕХМИН

Дванадесет училища и професионални гимназии от Софийска област се включиха в конкурса за ученически творби „140 години свобода. Героите и събитията от моя роден край“, организиран от Елаците-Мед АД и Геотехмин ООД. Представители на регионалните клубове „Традиция“ в Етрополе и Копревщица изнесоха беседи в началото на конкурса през март и вдъхновиха ученици от Етрополе, Мирково, Чавдар, Челопеч, Златица, Пирдоп и Копревщица за оригинални рисунки, съчинения, есета и презентации за Освобождението от османско владичество и събитията, свързани с национално-освободителните борби. Журито, съставено от авторитети в двете конкурсни категории „рисунка“

и „писмена творба“, беше удивено от таланта на учениците и техния оригинален творчески подход. 32 първи, 32 втори и още толкова трети награди получиха класираните победители, а училищата-партньори получиха пособия, свързани с учебния процес. Директорите на училищата-партньори благодариха за възможността за участие в конкурса. Посланието им към учениците е, че днес няма войни, но има училища и съвременните „оръжия“ са учебниците и желанието за знания. Конкурсът се провежда за четвърта поредна година в рамките на програмата на двете дружества за корпоративна социална отговорност „Култура и национална идентичност“.

ПАНАГЮРСКОТО СРЕБЪРНО СЪКРОВИЩЕ СЕ ЗАВЪРНА У ДОМА С ПОДКРЕПАТА НА АСАРЕЛ-МЕДЕТ

Панагюрското сребърно съкровище от могилата „Мрамор“ се завърна у дома за пръв път след 115 години. Това стана възможно благодарение на финансовата подкрепа на „Асарел-Медет“ АД. С осигурените от компанията дарителски средства бе извършена консервация и реставрация на експонатите, които до момента не бяха показвани пред публика в цялост. Бла-

годарение на дарителя, Националният археологически институт с музей към Българската академия на науките издаде и луксозен каталог, в който са представени находките.

Изложбата със Сребърното съкровище е подредена в залата-трезор за Панагюрското златно съкровище в Исторически музей-Панагюрище, изградена с дарителски средства от „Асарел-Медет“ АД и покойния председател на Надзорния съвет на компанията проф. д-р Лъчезар Цоцорков, като меценат на културата. Изложбата беше официално открита на 5 юни тази година. Директорът на музея доц. д-р Атанас Шопов разказа накратко за историята на съкровището и благодари на „Асарел-Медет“ АД за подкрепата.

„В днешното напрегнато време истинска рядкост са миговете, в които се докосваме до нещо красиво и неповторимо“, каза в приветствието си Галя Костова – прокурист на „Асарел-Медет“ АД и председател на

фондация „Асарел“. *„Този миг е такъв и се радвам, че изяществото на древните майстори, мистиката и загадките на онези антични времена, на богове и герои, достига днес до нас, панагюрци. Само едно стъкло ни*

дели от нещо наистина приказно, нещо което вълнува и изпълва сърцата ни с радост. Второ панагюрско съкровище се завръща у дома, този път Сребърното. Това е поредното доказателство, че нашият роден край е не само целунат от Господ, но и любимец на Историята. В България няма друго такова място, което е събрало таланта, драмата и величието на всички исторически епохи. По тази причина за нас, като ръководство на „Асарел-Медет“ АД нямаше никакво колебание дали да подкрепим реставрацията на експонатите от това съкровище, за да станат и те достойни на широката публика“, каза Галя Костова.

Панагюрското сребърно съкровище е открито през месец май 1903 г. в могилата „Мрамор“ и включва над 70 експоната с висока художествена стойност, изработени от злато, сребро, бронз, желязо и глина.

То ще бъде изложено в Исторически музей-Панагюрище до края на 2018 г.

ДВАДЕСЕТ ГОДИНИ КЛУБ НА МИНЬОРИТЕ-ВETERАНИ В МАРИЦА ИЗТОК ОСИГУРЯВА ПРИЕМСТВЕНОСТ В ПРОФЕСИОНАЛИЗМА

Качеството на труда с марка Марица-изток, професионализмът и приемствеността са традиция в над 65-годишната история на най-голямото българско дружество за добив на въглища по открит способ. Енергийната независимост на една страна е гарантирана, когато тя ползва собствени енергийни източници с добри управленски решения и качествена екипна работа, съхранявайки опита натрупан от поколения професионалисти.

Енергията на природата в съюз с енергията на хората десетилетия наред доказва, че „Марица-изток“ е енергия с минало, настояще и бъдеще. Като част от корпоративната социална отговорност вече над две десетилетия „Мини Марица-изток“ ЕАД подпомага с материална база, финансово и организационно учредения на 10 януари 1997 г. Клуб на миньорите-ветерани. Той е създаден от инициативен комитет на утвърдени професионалисти - бивши ръководители и работници от дружеството, по подобие на съществуващия тогава Съвет на старейшините към Министерството на енергетиката. Идеята е дългогодишният опит от практиката и познанията на

миньорите-ветерани да бъдат полезни за развитието на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Първият председател е Стилиян Илиев с няколко заместници: Христо Мухтаров, Борис Готев, Катя Василева и Димитър Чепишев, свързали професионалното си развитие и живота си с въгледобива. Бивши изпълнителни директори, управители на рудници и среден ръководен ешелон координират дейността на клуба и участват в съвети на старейшините, симпозиуми и конференции, организират посещения на рудниците в дружеството. Организираните посещения на енергийни обекти в страната са част от дейността им, за да съхранят жива връзката с развитието на българската енергетика.

„Мини Марица-изток“ ЕАД е отворена за работа с местните общности и освен в центъра на Стара Загора от две години осигури за над 200-те клубни членове база и в Раднево за миньорите-ветерани. Те взаимно се подпомагат и организират благотворителни акции, в които събират дарения за пациентите от най-голямата Психиатрична болница у нас „Д-р Георги Кисъов“ в Раднево.

АСАРЕЛ-МЕДЕТ ДАРИ 520 ХИЛ. ЛВ. ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ВОДОСНАБДИТЕЛНА АВАРИЯ В ОБЩИНА ПАНАГЮРИЩЕ

„За нашата компания подкрепата за родния край е кауза и Ви уверявам, че и занапред ще продължим традицията и докато го има „Асарел-Медет“ АД ще подкрепяме всички значими инициативи на Община Панагюрище“

**инж. Делчо Николов –
председател на
УС и изп. директор на
„Асарел-Медет“ АД**

„Асарел-Медет“ АД дари 520 хил. лева на Община Панагюрище за инфраструктурни проекти през 2017 г. Средствата бяха усвоени за преодоляване на тежка водоснабдителна авария през есента

на миналата година. В условията на обявено бедствено положение в периода 15 септември – 10 октомври компанията пое за пореден път доброволен ангажимент, за да се преодолее в най-кратки срокове кризата с водоснабдяването в общината заради амортизиран магистрален водопровод. По този начин „Асарел-Медет“ АД отново прояви своята социална отговорност и откликна на молбата на ръководството на Община Панагюрище да съдейства за подмяната на над 2 км. от аварийния водопровод. Компанията осигури тръби, крепежни елементи, фитинги и инертни материали за над 425 хил. лв. за спешния ремонт на съоръжението, което захранва община Панагюрище с питейна вода от река Марица. Освен с материали, дружеството помогна със свои специалисти и нае за своя сметка фирми за извършването на строително-монтажните работи по време на ремонта, чиято стойност е за още над 95 хил. лв.

КОНКУРС НА ДЪНДИ ПРЕШЪС МЕТАЛС ЗА РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ

Конкурсът беше организиран, за да се даде възможност за участие на предприемчиви студенти от Лесотехническия университет в София, които имат желание за развитие и надграждане на знанията си, за изготвяне на идеен проект за реконструкция на зелени площи на територията на Дънди Прешъс Металс Челопеч. Целта е да се създаде приятна зона за краткосрочен отдих и почивка на работещите и посетителите на предприятието. Проектът е насочен директно към над 950 служители на компанията, както и служители на външни фирми, работещи на територията на предприятието, гости и други посетители на дружеството.

Конкурсът беше насочен към студенти от трети и четвърти курс или магистратура със специалност ландшафтна архитектура. Реализацията на проекта отне около година. Той стартира през февруари 2017 г., когато желаещите студенти посетиха предприятието в Челопеч, за да се запознаят с терена и да получат необходимите технически параметри. Представянето на кандидат-проектите се проведе месец по-късно в ЛТУ София. Участваха 36 студенти, разпределени в 10 работни групи, а за оценяването бяха ангажирани трима преподаватели от ЛТУ, двама представители на озеленителната фирма, подизпълнител на ДПМ Челопеч и двама служители на дружеството. В проекта бяха заложени изисквания за резултатност като подобряване на работната среда, превенция запрашеността на въздуха, вписване и подобряване на околния ландшафт, оформяне на зона за кратковременен отдих, използване на зоната след извеждане от експлоатация на производствените звена.

Конкурсът бе спечелен от най-младия екип от студенти в трети курс. Техният проект се отличи с находчивост, алтернативни и иновативни решения. Изпълнението на

проекта, оценен най-високо от журито, беше реализиран до края на 2017 г. в Челопеч. Обликът на производствените площи значително се подобри, осигурявайки благоприятна работна среда за служителите на компанията.

Конкурсът даде възможност на студентите от ЛТУ да приложат на практика знанията и уменията, получени в учебното заведение, както и реален шанс да реализират своите професионални идеи. Огромният интерес и ангажираност, както на студентите, така и на техните преподаватели, а и на служителите на отдел Опазване на околната среда в компанията, доказаха, че взаимодействието между бизнес и висшите учебни заведения е плодотворно и за двете страни.

Проектът провокира огромен интерес сред студентите и надмина очакванията ни, по отношение на мащаба на заявени работни групи и участници. Студентите показваха ентузиазъм и желание да работят с компанията и в бъдеще.

Вложените финансови ресурси за реализация на проекта са 81 358 лв.

ДЕЦАТА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ ОТ ГРУПА ГЕОТЕХМИН СЕ ЗАБАВЛЯВАХА НА „ОСТРОВЪТ НА МАШИНИТЕ“

На превърналия се вече в традиция детски празник по случай 1-ви юни, организиран от „Геотрейдинг“ АД за всички служители от групата на ГЕОТЕХМИН, над 60 деца се впуснаха в приключения на „Островът на машините“. Празникът бе награда за всички малчугани, включили се в творческия конкурс на „Геотрейдинг“ АД. С рисунки, макети на машини, стихотворения, разкази и песни децата и тази година показаха огромен талант и необятно въображение по двете теми – „Ако бях вълшебник“ и „Машините на бъдещето“.

За да изследват „Островът на машините“, малчуганите бяха разделени в три отбора – „GeoTigers“, „Страшни машини“ и „Сините“. Най-малките пък се забавляваха на батута и игрите в специално отделената за тях зона. Отборите преминаха през четири забавни и поучителни зони – „Безопасно на работа“, „Сервиз за машини“, „Арт каски“ и „Трансформърс дискотека“. Във всяка зона имаше игри и танци, като децата получиха нови знания за машините и какви правила трябва да се спазват за безопасна работа. С „паспорти“ с печати от всяка зона и карта на острова крайната цел на всички деца беше да открият съкровището – ковчеже пълно с бонбони. Съкровището бе добре скрито в челиния товарач LiuGong 856, но децата се справиха отлично и като истински изследователи го откриха. Те проявиха истинско любопитство към всички машини, с които разполага сервизът ProAuto в столицата.

Преди най-очакваната част от празника – награждаването на победителите в конкурса и раздаването на всички награди – точно в 12 часа децата и техните родители почетоха с минута мълчание Деня на Ботев и загиналите за свободата на България.

Награждаването на победителите очаквано предизвика силни емоции у децата, които с вълнение очакваха победителите. Те бяха избрани лично от изпълнителния директор на „Геотрейдинг“ АД д-р Иван Вутов. Всички деца получиха награди от дружеството, което организира празника, за участието си в конкурса.

ДЕЦАТА НА ГЕОСТРОЙ ПРАЗНУВАТ

На 3 юни 2018 г. в село Чавдар, в Археологическия парк „Тополница“, разположен в местността „Света Петка“, се проведе детско парти за Децата на Геострой АД. В партито се включиха приблизително 250 участници, от които около 90 деца. Присъстваха деца от град София, от района на Етрополе и на Средногорието, за които беше организиран служебен транспорт.

За доброто настроение на гостите се погрижи екип от аниматори, които бяха подготвили за децата дискотека, много изненади, игри и забавления подходящи, както за най-малките, така и за по-големите. На огромно бяло платно озаглавено „Децата на Геострой рисуват“, малките художници имаха възможност да оставят своите послания, да нарисуват мечти и усмивки или просто да сложат отпечатъците си.

В края на партито всички участници получиха подаръци от организаторите – ранички, пълни с изненади и лакомства. „Голямата награда“ за всички деца беше осигурен достъп до Атракционния комплекс – „Въжената градина“, стените за катерене и най-новото съоръжение в комплекса – „Въжеландия“.

Гостите си тръгнаха с усмивки, уморени от прекрасните емоции, завързали нови приятелства, с обещание отново да се върнат в прекрасния комплекс и с благодарност към организаторите за чудесното парти за децата на Геострой.

ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ С КАУЗА ЗА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ

От 2013 г. Златна Панега Цимент (ТИТАН България) е партньор на организацията „Заедно в час“ в каузата за осигуряване на равен достъп до качествено образование на всяко дете. Компанията подпомага организацията материално и чрез активно включване на екипа си в доброволчески образователни инициативи на учителите и училищата в Ловешки регион.

Благодарение на подкрепата, която оказва компанията, от 2013 г. насам общо 19 внимателно подбрани от „Заедно в час“ мотивирани млади хора работят като учители и допринасят за развитието на над 500 ученици от социално слаби семейства в пет основни училища в Ловешка област. В рамките на двугодишната програма на „Заедно в час“ учителите насочват усилията си към подобряване на функционалната грамотност, предприемаческите умения и комуникативните способности на учениците. Инициативите на тези от тях, които остават активни застъпници на образованието в региона и след приключване на програмата, продължават да бъдат следени и подкрепяни от ТИТАН България.

Натрупаният на местно ниво опит дава възможност на ТИТАН България да сподели добрите практики и да разшири подкрепата си за образованието и на национално ниво. През 2017 г. ТИТАН България се присъедини към сдружение „Образование България 2030“, като по този начин изпълнява и поетия от Група ТИТАН ангажимент към Европейски пакт на младежта, чиято основа цел е подобряване на възможностите за социално включване и професионално развитие на европейските младежи. Сдружението обединява над 40 организации от публич-

ния, частния и гражданския сектор около обща визия за постигане на качествена промяна в българското образование, за която те работят чрез извършване на мониторинг, информиране и застъпничество.

В началото на 2018 г. в подкрепа на академичното образование „Златна Панега Цимент“ АД участва с две свои добри практики: „Бизнес стратегия и глобалните цели на ООН“ и „Нефинансово отчитане“, в новия учебник „Корпоративна устойчивост и отговорност“ на д-р Марина Стефанова. Това е първият в България учебник по корпоративна устойчивост и отговорност, който обобщава теория, експертен опит и добри фирмени практики в тридесет различни направления на стратегическия бизнес мениджмънт, ориентиран към устойчивия растеж и водещото място на компаниите в обществото.

СЪБИТИЯ И ИНИЦИАТИВИ НА БМГК

ЗА БЪЛГАРСКА МИННО-ГЕОЛОЖКА КАМАРА

Българската минно-геоложка камара е национално представителна неправителствена организация на бизнеса в областта на добива на подземни богатства и свързаните с това дейности в България, учредена през 1991 г.

Камарата е член на Българската стопанска камара (БСК), на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), на Европейската асоциация на минната промишленост, металните руди и промишлените материали (Евромин) и на Европейската асоциация за въглища и лигнити (Евракол).

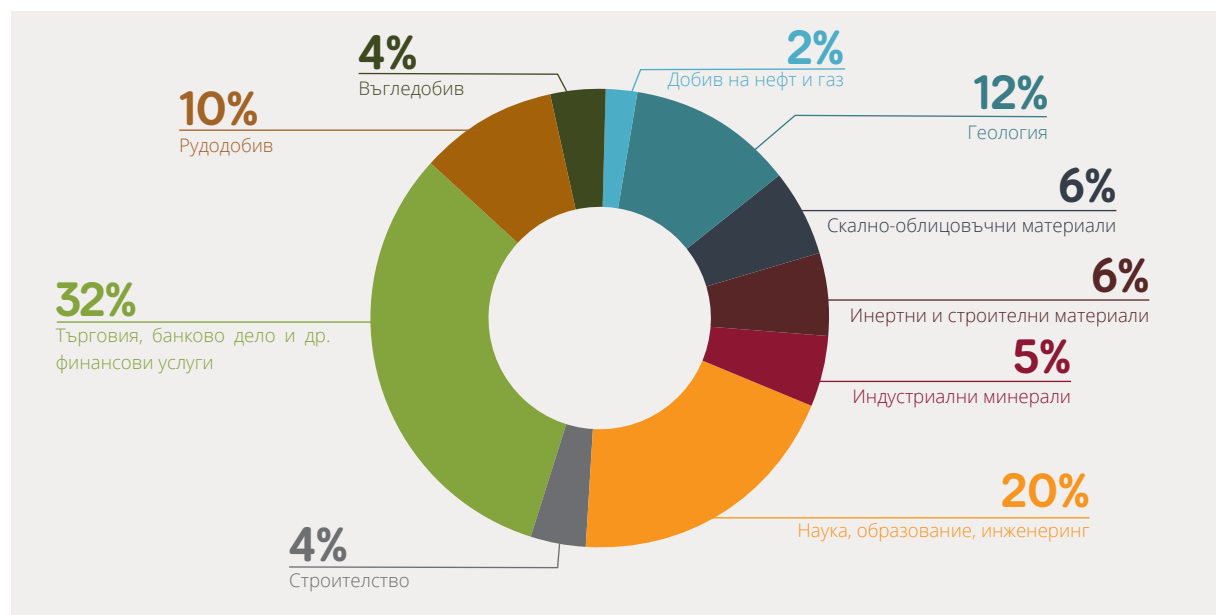
Българската минно-геоложка камара подкрепя Глобалния договор на ООН и е активен член на Българската мрежа на ГД на ООН.

Към момента организацията обединява 110 дружества и организации от осем подбрана: „Добив на метални полезни изкопаеми“, „Добив на неметални полезни изкопаеми – индустриални материали“, „Добив на нефт и природен газ“, „Въгледобив (твърди горива)“, „Добив на инертни и строителни материали“, „Добив на скално-облицовъчни материали“, „Геология“, „Обслужващи бранша дейности – наука, инженеринг, минно строителство, търговия и др.“.

През последната година БМГК прие за членове на организацията 7 нови дружества: „Калцит“ ЕООД, „Галдив“ ЕООД, „Евромакс сървисиз“ ЕООД, „Аква Тера Консулт“ ЕООД, „Вортекс Трейд“ ООД, „Тотал България“ ЕООД и „Българска Геоинформационна Компания“ ЕООД.

Членски състав на БМГК

Членуващите фирми в БМГК осигуряват висока представителност на отрасъла – между 50% и 100% от всички компании, работещи в съответните подбрана на добивния сектор.

СЪБИТИЯ И ИНИЦИАТИВИ

ЕВРОПЕЙСКИ МИНЕН БИЗНЕС ФОРУМ 2018

На 18 май т.г. Българската минно-геоложка камара, в партньорство с Министерство на енергетиката и Евромин организира петото и най-значимо издание на Европейски минен бизнес форум. Събитието се проведе под патронажа на Министъра на енергетиката г-жа Теменужка Петкова и беше част от календара на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз. В контекста на все по-осезаема нужда от ресурсна независимост на Европейския съюз, форумът предостави най-висока платформа за дискутиране на бъдещето на минния бранш в Европа.

В рамките на програмата бяха обсъдени едни от най-важните теми в дневния ред на добивния отрасъл и геология в ЕС – законодателството, възможностите за инвестиции, перспективите в областта на енергетиката.

Специално внимание беше отделено на набиращата все по-голяма скорост интелигентна минна индустрия,

където приложението на новите дигитални технологии става все по-широко използвано. Важна пресечна точка за развитието на минна индустрия 4.0 са иновациите, тясно свързани с качеството на образованието.

Европа поставя на фокус суровините, добивът и преработката им става ключов елемент в стратегията за развитие до 2050. „Приложението на високи технологии, обвързаността на индустрията с образованието, дейностите, които осигуряват реално функциониране на кръговата икономика, сътрудничеството между различни отрасли са сред стъпките в плана ни за действие“ посочи Родриго Чанес – специалист Политики към Европейската комисия.

По време на дискуссионните панели бяха очертани политиките и законодателните инициативи на национално и европейско ниво, бъдещето на този основен за индустрията и икономиката на Европа сектор. Форумът ангажира участници и представители на различни заинтересовани страни в открит диалог по актуални въпроси, които вълнуват не само минните компании, местната общественост, но и цялата европейска общност.

Българската минна промишленост има с какво да се похвали не само в локален, но и в глобален мащаб, стана ясно от специално осъществената връзка на живо от

„Индустрията е гръбнакът на икономиката, тя създава продуктите, от които имаме нужда в ежедневието си, създава добре платените работни места. Тази индустрия трябва да е устойчива и конкурентноспособна – нещо, което понякога забравяме.“

Марк Раховидес,
председател на
Евромин

рудник „Челопеч“. Благодарение на над 90% покритие с wi-fi в подземния рудник, дейностите стават видими и преноса на данни в реално време е възможен.

България продължава да бъде сред водещите страни в европейската минерално-суровинна индустрия, в това число и в рудодобива. С произведена продукция за 2,7 млрд. лв. за 2016 г., индустрията устойчиво участва в брутният вътрешен продукт с близо 5%. Отчитайки това, страната ни предоставя благоприятна среда за обмяна на добри практики и споделяне на дългогодишен опит в минното дело.

В ЕМБФ взеха участие над 350 човека – представители на бизнеса, отговорните институции на европейско и национално ниво, дипломатически представители от 21 държави, експерти и научни работници, студенти.

Съорганизатори и партньори на форума бяха Научно-техническият съюз по минно дело, геология и металургия, Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“, Конфедерацията на работодателите и индустриалците (КРИБ), Българска стопанска камара и Българска мрежа на Глобалния договор на ООН. Златни спонсори на събитието бяха „Асарел-Медет“ АД, „Геотрейдинг“ АД, „Дънди Прешъс Металс“ ЕАД и „Минстрой Холдинг“ АД.

РАБОТНА СРЕЩА – СЕМИНАР НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ EUMICON

На 17-ти май 2018 г. БМГК беше домакин на работна среща – семинар на европейската организация EUMICON – съвместна платформа на заинтересованите страни от публичните институции, промишлеността и суровините и цялата верига на създаване на стойност. Мандатът на EUMICON е да засили диалога за суровините и да предложи устойчиви решения като изготви манифест за пътя на сигурното създаване на стойност на базата на суровините в Европа.

Целта на срещата в София бе генериране на идеи и решения, свързани с осигуряването на достъпа и лоялната търговия със суровини за индустрия под мотото „Произведено в Европа“. Технологичните промени, трансформиращи веригата на създаване на стойност и предизвикателствата в осигуряването на ноу-хау, изискват европейски междусекторен подход. Отчитайки поведението на богатите на ресурси региони, Европа трябва да се подготви за промяна в световния пазар на стоки и да търси решения, с които да гарантира своя траен просперитет и ред. Належаща е необходимостта от дългосрочна стратегия, която осигурява стабилност и ред на пазара.

В рамките на срещата в София се проведеха се дискусии в няколко области на действие, за които участниците обобщиха различни идеи под формата на дизайнерско мислене с практическа насоченост:

- Дефиниране на лоялната търговия
- Подкрепящо конкуренцията законодателство
- Интегрирана дългосрочна политика
- Индустрия 4.0
- Позициониране на индустрията
- Холистичен подход към устойчивостта

В дискусиите взеха участие, освен организаторите от EUMICON, ръководството на Евромин, на БМГК, представители на Министерство на енергетиката, Научно-техническия съюз по минно дело, геология и металургия, Българската асоциация на производителите на инертни материали, миньорските синдикати, индустрии по веригата на стойността, представители на различни европейски организации, свързани с минерално-суровинния отрасъл, както и вице-президента на Световния минен конгрес.

Освен срещата в София, инициативата включва работни срещи във Виена, Брюксел и Берлин, както и Международна конференция в сътрудничество с Австрийското председателство на ЕС през септември 2018 г. и ще завърши с кръгла маса в Европейския парламент в Брюксел през м. ноември 2018 г.

ДЕН НА МИНЬОРА

Националното честване на Деня на миньора, което се организира ежегодно от БМГК, съвместно с НТС по МДГМ и миньорските федерации ФНСМ и СМФ Подкрепа, се състоя успешно и през 2017 г.

Официални гости на празника бяха министърът на труда и социалната политика Бисер Петков, секретарят по социална политика и здравеопазване на президента на Република България Гълъб Донев, заместник-министрите на енергетиката Жечо Станков и Красимир Първанов, заместник-министърът на икономиката Лъчезар Борисов, председателят на Съвета на ректорите и ректор на Минно-геоложкия университет проф. д-р Любен Тотев, председателят на Българска академия на науките академик Юлиан Ревалски, президентът на КНСБ Пламен

Димитров, председателят на Българска търговско-промишлена палата Цветан Симеонов, заместник-председателят на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България Боряна Манолова, заместник-председателят на Българска стопанска камара Камен Колев, ръководителите на всички сродни браншови организации, както и още редица представители на държавната администрация, науката, образователните институции, неправителствения сектор, добивната индустрия, ветерани и студенти. Гости на честването бяха и посланиците на Украйна, Беларус и Румъния.

Интересен акцент по време на събитието бе уникална връзка в реално време с миньорите от Рудник Челопеч, които поздравиха всички свои колеги с изпълнение на живо на гайдарски състав „Петко Войвода“ от 600 метра под земята. По този начин браншът показва високото ниво на развитие на съвременните технологии в добивната индустрия у нас, съизмеримо с най-високите световни стандарти.

По време на честването, Българската минно-геоложка камара раздаде своите годишни награди на отличени компании от бранша. Бяха връчени награди за постигнати най-високи годишни резултати, иновации, безопасност и здраве, грижа за природата и награда за социално-отговорна кампания ва дружество от бранша. Награди за принос към българската минерално-суровинна индустрия бяха връчени на активни дружества-членове на БМГК с кръгли годишнини, както и на ръководители на компании от бранша.

По традиция беше отличен най-добрият студент на МГУ „Св. Иван Рилски“ - Димитър Кайков, който получи и стипендия от Фондация „Асарел“, учредена на името на проф. д-р Лъчезар Цоцорков. Беше наградена и медията, отразявала активно и безпристрастно индустрията през 2016 г.

ЕВРОПЕЙСКИ ДЕН НА МИНЕРАЛИТЕ

Над
1000

човека имаха
възможност да се
запознаят с
минералите, които са
в основата на нашето
съществуване

На 23-24 септември 2017 г. Българската минно-геоложка камара, съвместно с Детски научен център „Музейко“ отбелязаха паневропейската инициатива Дни на минералите. В годината, когато се навършват 10 години от началото на кампания за повишаване осведомеността по отношение на ползите от добивно-преработвателната индустрия, компании от минно-добивния бранш в България и членове на БМГК осигуриха интерактивни занимания посетителите на Музейко.

В проявата активно участие с различни инициативи взеха „Каолин“ ЕАД, „Дънди Прешъс Метал“ ЕАД, „Асарел-Медет“ АД и „Елаците-Мед“ АД. Бяха организирани тематични стаи и щандове с различни занимания за деца, които показват значението и приложението на минералите в нашето ежедневие. на минералите, техния добив и преработка. Участниците имаха възможност да посетят и интерактивната инсталация на минна изработка, разположена на територията на музея.

СТОПАНСКИ МИСИИ

На 17 и 18 октомври 2017 г. БМГК и Австрийското посолство организираха стопанска мисия „Миннодобивна индустрия и металургия“. Представители на най-големите фирми в България от миннодобивната и металургична индустрии се срещнаха с австрийските фирми AUROAustria, BBG Baugeräte, FLSmith Krebs, HellermannTyton, IMR metal powder technology, Rockmore, SCHIEBEL Antriebstechnik, Sempertrans, VA Intertrading. В делегацията имаше и представители на Минно-геоложкия университет в Леобен, Австрия, които имаха възможност да обменят идеи с проф. Любен Тотев, ректор на МГУ „Св. Иван Рилски“.

Програмата на мисията включваше посещение на австрийските фирми в Dundee Precious Metals – Челопеч, където се запознаха с развитието на фирмата през последните години, както и с проекта за безжична свързаност в мината. Всички бяха впечатлени от възможността в реално време да се получава информация за дейността на машините, както и за здравословното състояние на работниците.

През двата дни бяха обсъдени възможности за сътрудничество и съвместни проекти между българските и австрийски фирми. Всички участници бяха изключително доволни от организацията, но най-вече от срещите и изчерпателните разговори със специалистите от бранша.

На 15 март 2018 г. търговският отдел на Посолството на Обединеното кралство в партньорство с Българската минно-геоложка камара и Министерството на енергетиката откри за втора поредна година Минна търговска мисия в София. Целта на събитието бе да представи компании от Обединеното кралство, предоставящи услуги в сферата на минната индустрия, както и българската добивна и преработвателна промишленост – един от перспективните икономически сектори в страната. Срещите бяха платформа за бизнес и дискусия по отношение действащите и приложими услуги в областта на околната среда, минното проектиране, геолого-проучвателните дейности, управлението на социалния риск и др. От представените данни стана ясно, че индустриите в

Европа, ползващи минерални суровини, създават 1400 млрд. евро брутна добавена стойност на година, а заетите в тези индустрии са над 30 млн. Представени бяха близо 20 английски минни компании от 30 представители от Великобритания. Сред присъстващите български компании, които взеха участие, бяха и „Минстрой Холдинг“ АД, „Геотехмин“ ООД, „Елаците-Мед“ АД, „Дънди Прешъс Металс“ и „Аурубис България“, чиито представители изнесоха кратки презентации и отговаряха на въпроси на гостите. Адвокатско дружество „Делчев и партньори“ представиха законодателните инициативи в бранша.

През втория ден на търговската мисия, представителите на английските компании имаха възможност да посетят „Асарел Медет“ АД и да се запознаят директно с постиженията на българската миннодобивна промишленост. По време на обиколката в дружеството британските предприемачи се запознаха с управлението на технологичните процеси в диспечерския пункт на рудник „Асарел“, след което разгледаха най-модерната в Европа инсталация за екстракция и електролиза на катодна мед от руднични води. Посетителите изразиха надежда, че това посещение ще даде старт на нови партньорства.

ГОДИШНА СРЕЩА НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА БМГК

Ежегодната Обща среща на членовете на БМГК се проведе с голям успех за пета поредна година. За място на събитието отново бе избран к.к. Боровец, СПА Комплекс Боровец Хилс, от гледна точка на близостта до столицата и удобство на участниците. В срещата взеха участие общо 78 човека, от които 70% представители от членове на БМГК и 30% външни участници – представители на логистични фирми.

Форматът на срещата включваше три основни части – представяне на планираните дейности на БМГК за 2018 г., дискусии с членовете по работата на Камарата и проблеми на фирмите, както и фирмени презентации. Сред основните проекти за годината, БМГК постави Европейския минен бизнес форум, развитието на сп. Минно дело и геология, работата по Стандарта за устойчиво развитие на минерално-сировинната индустрия, проект Фото-изложба 2.0 и законодателните инициативи.

С цел да се стимулира комуникацията между членовете отново бе ангажиран професионален модератор, който проведе упражнения за сближаване на участниците и организира дискусии по групи по различните приоритетни теми, зададени от членовете. Целта бе да се чуе виждането на фирмите за предстоящите дейности на организацията и да се дадат предложения за насоки в работата през следващата година.

По време на срещите, логистичните фирми имаха възможност да представят дейността си чрез презентации в рамките на програмата и рекламни щандове. Събитието завърши с обща вечеря за всички участници и развлекателна програма на група БГ Дуетът.

ОБУЧЕНИЯ – КУРС ПО ГЕОМЕТАЛУРГИЯ

През 2017 г. БМГК организира курс на обучение на тема „Въведение в геометалургията“ с лектор от Амек Форестър Уилър – международна фирма, работеща в областта на енергетиката и ресурсите.

Курсът беше предназначен за геолози, минни инженери, инженери-технолози, както и ръководители на обекти и на проекти, желаещи за преодоляват границите между различните специалности.

Целта на курса бе да изясни как може и всъщност как трябва в центъра на всяка геометалургична програма да стои рентабилността на проектите. Курсът ще даде средства на практиците за изпълнение на значима геометалургична програма. Част от програмата ще включва работен семинар за споделяне на добрия и лошия опит, за да илюстрира геометалургичната програма в действие и належащата необходимост от нея.

В курса взеха участие 20 експерти от добивните фирми – членове на БМГК. Отзивите от участниците бяха изцяло положителни.

СТАНДАРТ ЗА КАЧЕСТВО НА БМГК

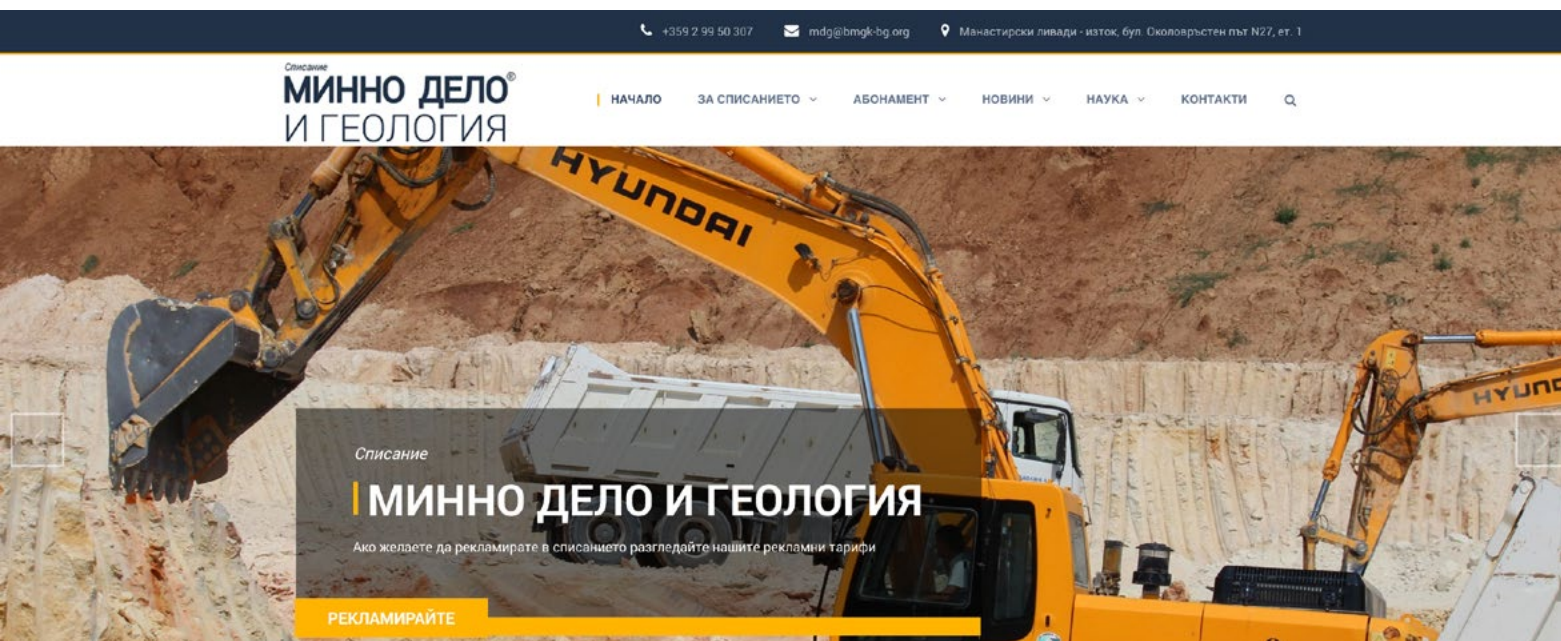
През ноември 2017 г. приключи успешно процедурата по сертифициране на БМГК за стандарта ISO 9001:2015. С това Камарата демонстрира способността си да предоставя услуги, които да удовлетворяват членовете и да са съобразени с всички законови изисквания. Тя ще се стреми към непрекъснато усъвършенстване и подобрене на управленската си дейност и процеса на работа, като се осигуряват възможности за разработване и прилагане на нови политики и цели.

Обхватът на сертификацията включва:

- Подпомагане, представителство и защита на интересите на членовете на БМГК;
- Съдействие за привличане на чуждестранни инвестиции в бранша;
- Разработване на проекти и програми и съдействие за постигане на висок професионализъм и авторитет на управленския потенциал на членовете на БМГК;
- Разработване и внедряване на стандарт за устойчиво развитие на минерално-суровинната индустрия.

Сертификатът бе връчен официално на председателя на БМГК проф. д-н инж. Николай Вълканов от управителя на ТЮФ Рейнланд България по време на петата Годишна среща на членовете на БМГК, състояла се на през декември 2017 г. в к.к. Боровец.

СПИСАНИЕ „МИННО ДЕЛО И ГЕОЛОГИЯ“

През 2017 г. БМГК продължи работата си по развитието на сп. „Минно дело и геология“, чието издаване възстанови през м. август 2016 г.

Камарата осигури логистична подкрепа на списанието по решение на УС на БМГК чрез осигуряване на работно място и техника в офиса на БМГК. Беше разкрита постоянна щатна длъжност за редактор на изданието.

С цел да се създаде интерес към изданието и да се утвърди като основна медия за бранша, БМГК изработи интернет страница на Минно дело и геология <http://mdg-magazine.bg/>, в която идеята е ежедневно да се пуб-

ликуват поне по три актуални новини от бранша, предстоящи научни и бизнес събития и да се представят в резюме всички научни статии, публикувани в списанието.

За 2018 г. се планира да се подготви електронен архив на всички научни заглавия на изданието от неговото създаване до днес. В по-дългосрочен план ще бъде създаден и електронен архив чрез сканиране на самите научните статии, който ще бъде с платен достъп. Целта е да се създаде богата и модерна база данни с научни публикации, свързани с отрасъла. Интернет страницата дава възможност и за електронен абонамент.

НАГРАДИ В БРАНША

МИНСТРОЙ ХОЛДИНГ С ПРИЗ ЗА ЦЯЛОСТЕН ПРИНОС И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

На престижната и бляскава церемония по време на Четвъртия годишен бал на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България, който се проведе на 5 юни 2018 г., бяха връчени най-авторитетните за бизнеса награди „КРИБ – Качество, Разтеж, Иновации от България“.

Специалната награда на председателя на КРИБ за цялостен принос за развитието на икономиката в България получи „Минстрой Холдинг“ АД. Председателят на КРИБ Кирил Домусчиев връчи наградата на проф. д-н инж. Николай Вълканов.

АСАРЕЛ-МЕДЕТ ПОЛУЧИ НАГРАДАТА „ИНОВАТИВНО ПРЕДПРИЯТИЕ НА ГОДИНАТА“

„Асарел-Медет“ АД получи наградата „Иновативно предприятие на годината“ в област „Зелена иновация“. Призът бе връчен на председателя на Управителния съвет и изпълнителен директор инж. Делчо Николов от Огнян Златев – ръководител на Пред-

ставителството на Европейската комисия в България, на официална церемония, която се проведе на 15 декември в „София Хотел Балкан“. Победителите бяха поздравени от президента на Република България Румен Радев и вицепремиера Томислав Дончев.

МГУ „СВ. ИВАН РИЛСКИ“ С ОТЛИЧИЕ В ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ПРОУЧВАНЕ, ДОБИВ И ОБРАБОТКА НА ПОЛЕЗНИ ИЗКОПАЕМИ“.

На 12 януари 2018 г., Минно-геоложият университет „Св. Иван Рилски“, определен като един от най-добрите в България, получи отличие в професионално направление „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми“.

Награждаването се състоя на специална церемония във Военния клуб в София. В присъствието на академичния елит, министри, кметове и бизнеса, университетите, събрали най-голям брой точки според рейтинговата система за 2017 г., получиха специални табели с отличени професионални направления.

Като представител на „Дънди Прешъс Металс“ – компанията, която има традиции в подкрепата на качеството в образованието на регионално и национално ниво, д-р инж. Илия Гърков имаше честта да връчи отличие

на проф. д-р инж. Любен Тотев – ректор на Минно-геоложия университет „Св. Иван Рилски“ и председател на Съвета на ректорите на Висшите училища в България.

ЗЛАТНА ПАНЕГА ЦИМЕНТ“ – „КОМПАНИЯ, ДАВАЩА КРИЛА НА БЪЛГАРСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ“

Златна Панега Цимент“ АД (ТИТАН България) беше отличена като „Компания, даваща крила на българското образование“. Конкурсът за бизнес организации, имащи съществен принос за българското образование, се проведе през май в рамките на кампанията „Дни на приобщаването 2018: Дайте им крила“ по инициатива на Център за приобщаващо образование. Основна цел на конкурса е насърчаване и популяризиране на най-добрите практики на компаниите в областта на българското образование.

Номинацията за участие в конкурса е направена от организацията „Заедно в час“, чийто партньор в каузата за осигуряване на равен достъп до качествено образование на всяко дете от 2013 година, е „Златна Панега Цимент“ АД. Компанията подпомага организацията както материално, така и чрез активно включване на екипа си в доброволчески образователни

инициативи на учителите и училищата в Ловешки регион. Благодарение на подкрепата, която тя оказва, от 2013 г. насам общо 19 внимателно подбрани от „Заедно в час“ мотивирани млади хора работят като учители и допринасят за развитието на над 500 ученици от социално слаби семейства в пет основни училища в Ловешка област.

ЕЛАЦИТЕ-МЕД СЪС ЗНАЧИМА НАГРАДА ЗА ИНОВАЦИИ

„Елаците-Мед“ АД получи плакет за внедряване в производството, за първи път в Европа, на иновативната система CYCLONEtrac PST. Наградата бе връчена лично от Вицепрезидента на CiDRA Minerals Processing, USA, фирмата, патентовала системата.

Надграждането на Информационно-управляващата система за процес „Смилане“ със системата за проследяване размера на частиците CYCLONEtrac PST, доведе до качествено ново ниво на контрол, управление и оптимизация на този трак от технологичния процес. Този проект спомогна за подобряване на енергийната ефективност на предприятието, количествените показатели и повишаване на степента на извличане на полезните компоненти от рудата.

65 ГОДИНИ...

МИНСТРОЙ ХОЛДИНГ

През 2017 г. се навършиха 65 години от основаването на фирма „Минстрой“, която е създадена с постановление № П-37 на Министерски съвет от 1952 г. като специализирана минно-строителна организация за ускорено изграждане и въвеждане в експлоатация на суровинните и енергийни мощности в страната.

В своята 65-годишна история компанията изгражда всички минно-енергийни предприятия в страната: над 150 рудника; над 20 фабрики за подготовка, преработка и обогатяване на добиваните суровини; над 250 съоръжения за добив на въглища; автомагистрални тунели и подземна инфраструктура; основни проходими топлоп-

реносни колектори в София; продуктопровода Бургас – София; 14 петролни бази; газопровода „Дружба“ на българска територия и много други обекти.

Към днешна дата холдинга притежава общо 9 концесии за експлоатация на метални минерални суровини – руди на олово и цинк, от които седем находища се намират в Родопския руден басейн в България и са в структурата на „Горубсо-Златоград“ и „Горубсо-Мадан“. Две от находищата са разположени в Македония: „Злетово“ (Община Пробищип) и „Тораница“ (Община Крива Паланка). Собственост на дружеството са четири обогатителни фабрики и четири хвостохранилища в България и Македония. Притежава машиноремонтното предприятие „Ремотекс“ и ВЕЦ „Жребчево“.

Компанията е финансирала, изградила и управлява собствени мощности за добив на електроенергия от възобновяеми енергийни източници, главно фотоволтаични системи и малки водноелектрически системи за над 50 MW.

„Минстрой Холдинг“ АД разполага с необходимите разрешителни документи и има правото да работи по проекти на НАТО и ЕС, изискващи достъп до класифицирана информация, а в системата на дружеството работят над 3 500 души.

МИНИ МАРИЦА-ИЗТОК

„Мини Марица-изток“ ЕАД е един от основните стожери на българската енергетика, предприятието, което е в основата на сектора, гарантира енергийната сигурност на страната – г-жа Теменужка Петкова, министър на енергетиката

На 29 септември 2017 г. най-голямото българско въгледобивно дружество „Мини Марица-Изток“ ЕАД отпразнува тържествено 65 години от създаването си.

Историята на „Мини Марица-изток“ е история на съвременния открит въгледобив в България. Най-голямото българско въгледобивно дружество работи за енергийната независимост и сигурност, за развитието на националната икономика.

От началото на експлоатацията на „Мини Марица-изток“ ЕАД до август 2017 г. вкл. в дружеството са добити 1 145 243 598 тона въглища и са разкрити, транспортирани и насипани 4 577 882 251 кубични метра земна маса.

65 годишното съществуване на „Мини Марица-изток“ е низ от събития и започва от 16 юни 1951 г. когато с Постановление на Министерски съвет № 652 се създава минно предприятие в Марица изток. На 3 март 1952 г. е направена първата копка на Рудник „Трояново-1“ в с. Трояново. В началото на август 2012 г. е вече е добит милиардния тон въглища.

„Мини Марица-изток“ е социално отговорен работодател за над 7 200 души и стабилен партньор - в общински и регионален мащаб. Концесионната площ на дружеството обхваща територията на три общини – Раднево, Гълъбово и Нова Загора. Съгласно Закона за подземните богатства от 2011 година, 50% от тези средства постъпват в бюджетите на общините по местонахождение на концесионната площ.

Дейността на „Мини Марица-изток“ ЕАД продължава вече 65 години и е с определяща значимост както за националния енергиен баланс, така и за икономическия просперитет на региона и страната.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

ПРЕДСЕДАТЕЛ

проф. д-н инж. Николай Вълканов
Председател на УС и на БМГК
Минстрой Холдинг АД

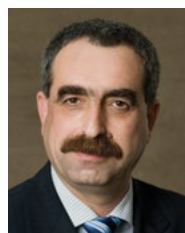
T: 02 962 40 33
Ф: 02 962 42 50
E-mail: office@minstroy.com

ЗАМЕСТИК-ПРЕДСЕДАТЕЛИ

проф. д-р Любен Тотев
МГУ „Св. Иван Рилски“

T: 02 806 02 01
Ф: 02 868 72 24
E-mail: rector@mgu.bg

д-р инж. Илия Гърков
Дънди Прешъс Металс Челопеч ЕАД
Дънди Прешъс Металс Крумовград ЕАД

T: 0 28 68 302
Ф: 0 728 68 295
E-mail: iliya.garkov@dundeepprecious.com

ЧЛЕНОВЕ

Александър Чакмаков
Златна Панега Цимент АД –
Представител на подотрасъл
„Добив на инертни и строителни
материали“

T: 02 882 01 01
Ф: 02 882 02 01
E-mail: offers@titan.bg

инж. Андон Андонов
Мини Марица-изток ЕАД –
Представител на подотрасъл
„Въгледобив“

T: 0417 8 33 05
Ф: 0417 8 33 04
E-mail: mmi-ead@marica-iztok.com

инж. Делчо Николов
Асарел-Медет АД –
Представител на подотрасъл
„Рудодобив“

T.: 0357 60 402
Ф.: 0357 60 250
E-mail: dnikolov@asarel.com

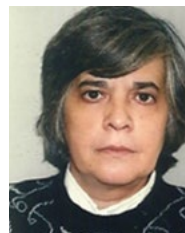
Ирина Георгиева
Марин Батуров ЕООД –
Представител на подотрасъл
„Добив на скално-облицовъчни
материали“

T: 0361 6 22 44
E-mail: baturov@baturov.com

Люба Кожухарова
Ватия АД –
Представител на подотрасъл
„Индустриални минерали“

T: 02 854 81 13
Ф: 02 854 81 17
E-mail: office@vatia.bg

Сашка Кожухарова
Евротест Контрол ЕАД –
Представител на подотрасъл
„Геология“

T: 02 447 03 60, 447 03 45
Ф: 02 870 05 83, 872 05 96
E-mail: office@eurotest-control.bg

проф. д-н инж. Цоло Вутов
Геотехмин ООД –
Представител на подотрасъл
„Логистични дейност“

T.: 02 965 0221
Ф: 02 952 60 80
E-mail: office@geotechmin.com

д-р инж. Иван Митев
Изпълнителен директор на
Българска минно-геоложка камара

T: 02 99 50 424
E-mail: director@bmgk-bg.org

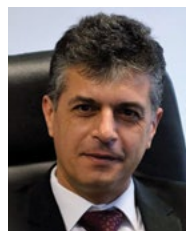
д-р Николай Колев
Огняново К АД

T: 02 989 65 78
Ф: 02 980 20 87
E-mail: office@ognyanovo-k.com

Ирина Колева
Българска асоциация на
производителите на инертни
материали

T: 0888 506 407
E-mail: i.koleva@bapim.org

инж. Стойко Боснев
Минпроект ЕАД

T: 02 975 82 20
Ф: 02 975 33 48
E-mail: office@minproekt.com

Радомир Чолаков
Каолин АД

T: 02 489 36 86
Ф: 02 962 68 81
E-mail: rcholakov@kaolin.bg

КОНТРОЛЕН СЪВЕТ

ПРЕДСЕДАТЕЛ

д-р Розалина Козлева
Инфрапроект консулт ООД

T: 02 983 61 88
Ф: 02 983 61 92
E-mail: office@infrapro.com

ЧЛЕНОВЕ

инж. Данчо Тодоров
Нипроруда АД

T: 02 828 54 34
Ф: 02 920 18 57
E-mail: pbox@niproruda.com

д-р инж. Никола Вардев
БН - Консулт инженеринг ООД

T: 02 444 72 55
E-mail: bn.sofia@gmail.com

ДОБИВ НА МЕТАЛНИ ПОЛЕЗНИ ИЗКОПАЕМИ

Асарел-Медет АД

4500 Панагюрище
Телефон: 0357 60210; Факс: 0357 64085
E-mail: office@asarel.com
www.asarel.com

Горубсо-Мадан АД

4900 Мадан, ул. „Явор“ № 1
Телефон: 0308 98 004; Мобилен: 0882 312 013
Факс: 0308 98 003
E-mail: office@gorubsomadan.com

Елаците-мед АД

2086 Мирково
Телефон: 02 923 77 12; Факс: 02 923 78 67
E-mail: office@ellatzite-med.com
www.ellatzite-med.com

Рудметал АД

4960 Рудозем, Промислена зона
Телефон: 03065 33 35; Факс: 03065 31 25
E-mail: office@rudmetal.com
www.rudmetal.com

Дънди Прешъс Металс Крумовград ЕАД

1000 София, ул. „Бачо Киро“ № 26, ет. 3
Телефон: 02 930 15 00; Факс: 02 930 15 95
E-mail: pr@dundeepprecious.com
www.dundeepprecious.com

Горубсо-Златоград АД

4980 Златоград, ул. „Стефан Стамболов“ № 2
Телефон: 03071 23 01; Факс: 03071 24 88
E-mail: r_bodurova@abv.bg

Дънди Прешъс Метълс Челопеч ЕАД

2087 Челопеч
Телефон: 0728 68 226; Факс: 0728 68 286
E-mail: pr@dundeepprecious.com
www.dundeepprecious.com

Лъки-инвест АД

4860 Лъки, ул. „Освобождение“ № 2
Телефон: 03052 20 46
Факс: 03052 21 22
E-mail: luckyinvest@abv.bg

Целзиан ООД

1407 София, жк. Лозенец, ул. „Банат“ № 28
Телефон: 02 963 32 47;
Факс: 02 865 73 26
E-mail: rm@celsian.eu

Трейс Рисорсиз ЕООД

1680 София, бул. „България“ № 102,
Бизнес център Белисимо, ет. 6, бл. Б
Телефон: 02 808 25 18;
Факс: 02 808 25 29
E-mail: office@thrace-resources.com
www.thrace-resources.com

ДОБИВ НА ИНДУСТРИАЛНИ МИНЕРАЛИ

Базалт България ЕООД

1504 София, ул. „Оборище“ № 20, ет.1, офис 5
Телефон: 02 946 19 93
Факс: 02 944 96 89
E-mail: basalt@abv.bg

Имерис Минералс България АД

6600 Кърджали, Индустириална зона - изток
Телефон: 0361 608 00
Факс: 0361 608 09
E-mail: office-bulgaria@imerys.com
www.bentonite-bg.com

Каолин АД

7038 Сеново, ул. „Дъбрава“ № 8
Телефон: 084 61 25 00
Факс: 084 61 25 05
E-mail: office@kaolin.bg
www.kaolin.bg

Ватия АД

1113 София, ул. „Самоков“ № 28 И, Комплекс „Есте“
Телефон: 02 854 81 10
Факс: 02 854 81 17
E-mail: office@vatia.bg
www.vatia.bg

Калцит ЕООД

2200 Сливница, ул. „Паисий Хилендарски“ № 3
Телефон: 07274 24 10
Факс: 084 61 25 05
E-mail: kalcit@abv.bg

НЕФТ И ПРИРОДЕН ГАЗ

Овергаз Инк. АД

1407 София, ул. „Филип Кутев“ № 5
Телефон: 02 428 35 93;
Факс: 02 962 17 24
E-mail: external@overgas.bg
www.overgas.bg

Проучване и добив на нефт и газ АД

1080 София, ул. „Стефан Караджа“ № 2
Телефон: 02 946 16 00, 980 16 11;
Факс: 02 980 20 32
E-mail: office@pdng-bg.com
www.ogep-bg.com

ВЪГЛЕДОБИВ

Мини Марица-изток ЕАД

6260 Раднево, ул. „Георги Димитров“ № 13
Телефон: 0417 833 04;
Факс: 0417 826 05
E-mail: mmi-ead@marica-iztok.com
www.marica-iztok.com

Мина Станянци АД

2254 с. Станянци
Телефон: 0729 220 54;
Факс: 0729 220 52
E-mail: minasta@abv.bg

Минно дружество Белоградчик АД

2300 Перник, ул. Райко Даскалов 1, ет. 1, офис 2А
Телефон: 0885 21 93 50
E-mail: irina@wautelet.net

ДОБИВ НА ИНЕРТНИ И СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

Българска асоциация на производителите на инертни материали (БАПИМ)

1000 София
Телефон: 0888 506 407
E-mail: office@bapim.org
www.bapim.org

Люляка Матириълс ЕАД

9160 Девня, Индустриална зона
Телефон: 0519 924 20;
Факс: 0519 932 14
E-mail: communication@devnyacement.bg
www.devnyacement.bg

МДЗ Балша ЕАД

1217 Балша
Телефон: 07118 22 08; 22 14;
Факс: 07118 22 09
E-mail: mdzbalsha@abv.bg
www.mdz-balsha.com

Огняново-К АД

1000 София, ул. „Позитано“ № 7, ет. 4
Телефон: 02 989 53 31;
Факс: 02 980 20 87
E-mail: office@ognyanovo-k.com
www.ognyanovo-k.com

СК-13 Пътстрой АД

2307 Перник, ул. „Софийско шосе“ № 38
Телефон: 076 64 90 00;
Факс: 076 64 90 00
E-mail: ck_13.patstroy@abv.bg

СМА Минерал ЕООД

8001 Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52
Телефон: 056 811 506;
Факс: 056 811 505
E-mail: office@smamineralbg.com
www.smamineralbg.com

ТИТАН Златна Панега Цимент АД

5760 Златна Панега, ул. „Шипка“ № 2
Телефон: 02 88 20 101;
Факс: 02 88 20 101
E-mail: office@titan.bg
www.titan.bg

Аква Тера Консулт ЕООД

1574 София, кв. Слатина,
ул. „Спътник“ № 21, офис 3
Телефон: 02 971 11 54
E-mail: atconsult@abv.bg

България Алфа ЕАД

1000 София
бул. „Христо и Евлоги Георгиеви“ № 14, ап. 4
Телефон: 02 423 78 80
E-mail: gmagaranov@mundoro.com

Геопс – Болкан Дрилинг Сървисис ЕООД

4250 Асеновград, ул. „Кукленски път“ № 5, кв. Долни Воден
Телефон: 089 334 9105
Факс: 0331 492 92
E-mail: office@geopsbg.com
www.geopsbg.com

Евротест контрол ЕАД

1517 София, ул. „Бесарабия“ № 108
Телефон: 02 447 03 60; 447 03 45
Факс: 02 870 05 83; 872 05 96
E-mail: office@eurotest-control.bg
www.eurotest-control.bg

Евромакс сървисиз ЕООД

1680 София, БЦ Белисимо,
бул. „България“ № 102, ет. 6, бл. Б
Телефон: 02 808 25 10
E-mail: euromax@asarel-investment.com

Русгеоком БГ ЕАД

1407 София, ул. „Филип Кутев“ № 5
Телефон: 02 856 11 99; Факс: 02 962 17 24
E-mail: info@rusgeocom.com

Ъпстрийм Джеолоджи Консултинг

1113 София, кв. Изток, ул. „131“ № 1
Телефон: 0877 11 79 62; 0882 79 82 23
E-mail: hristov@ugcltd.eu

Асарел-Инвестмънт ЕАД

1680 София, БЦ Белисимо,
бул. „България“ № 102, ет. 6, бл. Б
Телефон: 02 808 25 10
E-mail: office@asarel-investment.com
www.asarel-investment.com

БН-Консулт-инженеринг ООД

1618 София, ул. „Народен певец“ № 10
Телефон: 02 444 72 55; 0888 259 001
E-mail: bn.sofia@gmail.com
www.bn-mineral.com

Геоинс Консулт ООД

1700 София, Студентски град, бл. 6А, вх. Г
Телефон: 0878 71 11 30, 0878 71 11 20
Факс: 02 868 10 74
E-mail: geoins_k@abv.bg

Геосервизинженеринг АД

4230 Асеновград, ул. „Сава Катрафилов“ № 19
Телефон: 0331 624 20
E-mail: office@gse.bg
www.gse.bg

Евромакс Експлорейшън Сървисиз ЕООД

1504 София, ул. „проф. Асен Златаров“ № 8,
Телефон: 02 978 48 80
E-mail: i.mihaylova@euromaxes.com
www.euromaxes.com

Рамово ЕООД

5400 Севлиево, ул. „Никола Петков“ № 41 А
Телефон: 0888 21 03 74
E-mail: vhistov@mib.bg

Си. Джи. Ес. Консулт ЕООД

1404 София, ул. „Луи Айер“ № 17, ап. 2А
Телефон: 02 962 61 78;
Факс: 02 962 6198
E-mail: cgs@techno-link.com; chris@cgsgeo.com

Тера Арс ЕООД

1592 София
ул. „Яребична планина“ № 4, офис 3, Партер, кв. Редута
Телефон: 0888 62 57 55
E-mail: vpp973@gmail.com
www.tars.bg

ДОБИВ НА СКАЛНООБЛИЦОВЪЧНИ МАТЕРИАЛИ

Би Ен Ес Ес ООД

3000 Враца, ул. Сестри Хаджикръстевци" № 4
Телефон: 092 630 446;
Факс: 092 630 414
E-mail: bitunski@bnstones.com
www.bnstones.com

Дионисомарбле - България ЕООД

1303 София, ул. „Отец Паисий“ № 17, ет. 4, ап. 8
Телефон: 02 989 06 23;
Факс: 02 989 61 23
E-mail: office@dionyssomarble.bg
www.dionyssomarble.bg

Марин Батуров ЕООД

1000 София, ул. „Г. С. Раковски“ № 111
Телефон: 02 983 22 70;
Факс: 02 983 22 74
E-mail: baturov@baturov.com
www.baturov.com

ХЕМУС-М АД

3100 Мездра, ул. „Христо Ботев“ № 1
Телефон: 0910 919 99;
Факс: 0910 919 90
E-mail: a_ispyridis@hemusmarble.com
www.hemusmarble.com

БУМАР АД

2800 Сандански, ул. „Свобода“ № 3
Телефон: 07433 20 67;
Факс: 07433 20 67
E-mail: bumarp@abv.bg
www.bumarp.com

Илинденци - мрамор АД

2825 Струмяни
Телефон: 0746 321 04;
Факс: 0746 321 06
E-mail: ilindentci_mramor@yahoo.com
www.ilindencimramor.bg

Попчев Стоун Дизайн ЕООД

9000 Варна, ул. „Кирил Шиваров“ № 1, вх. А, ет. 4, ап. 14
Телефон: 052 300 658;
Факс: 052 303 768
E-mail: office@popchevstone-design.com
www.popchevstone-design.com

ЛОГИСТИЧНИ ДЕЙНОСТИ

Адвокатско дружество Андрей Делчев и партньори

1124 София, ул. „Николай Гогол“ № 6
Телефон: 02 401 91 60
E-mail: office@adp.bg

Алки-Л ЕООД

1137 София, бул. „Самоковско шосе“ № 10Д
Телефон: 02 974 90 20 Факс: 02 974 90 30
E-mail: office@alki-l.com
www.alki-l.com

Атко трейд ЕООД

1799 София, ул. „Андрей Ляпчев“ № 72
Телефон: 02 978 90 08; Факс: 02 978 55 75
E-mail: mail@atcotrade.com
www.atcotrade.com

Биоинформ Консулт ООД

8000 Бургас, ул. „Успенска“ № 3
Телефон: 056 84 00 45; Факс: 056 82 57 40
E-mail: bioconsood@gmail.com

Актемиум БЕА Балкан ЕООД

1505 София, бул. „Ситняково“ № 23, офис 406-407
Телефон: 02 9717123 ; Факс: 02 87 22 073
E-mail: beabalkan@actemium.com
www.actemium.de

Асарел - Ремонт ООД

4500 Панагюрище, с. Панагюрски колони
Телефон: 034 44 83 65; Факс: 034 44 55 98
E-mail: office@asarel-remont.com
www.asarel-remont.com

Белаз - София ЕООД

1124 София, ул. „Хан Омуртаг“ № 18
Телефон: 02 948 40 00; Факс: 02 948 40 11
E-mail: office@belaz-sofia.com
www.belaz-sofia.com

Благиев инженеринг ЕООД

1000 София, ул. „Стефан Стамболов“ № 30, ет. 3
Телефон: 02 984 88 80; Факс: 02 984 88 81
E-mail: m_blagiev@abv.bg

БТ-Инженеринг ЕООД

1700 София, ул. „Леа Иванова“ № 2, вх. В2
Телефон: 02 945 47 29; Факс: 02 945 47 28
E-mail: bte@inet.bg

Вортекс Трейд ООД

1616 София, ул. „Резньовете“ № 12
Телефон: 0888 37 71 00
E-mail: vortexzam@gmail.com
www.zambiaminingprojects.com

Геопродукт АД

4230 Асеновград; ул. „Б. Икономов“ № 19
Телефон: 0331 650 46; Факс: 0331 625 12
E-mail: geoproduct@mail.bg
www.geoproduct-bg.com

Геострой АД

1404 София, ул. „Боянски водопад“ № 106
Телефон: 02 902 40 90; Факс: 02 958 20 14
E-mail: office@geostroy.com
www.geostroy.com

Геотехника - АБС“ООД

1618 София, бул. „Цар Борис III“ № 7, вх. А, ет. 2, офис 4
Телефон: 0884 21 98 59; Факс: 02 862 17 66
E-mail: geotehnika12@abv.bg

Геотрейдинг АД

1517 София, ул. „Бесарабия“ № 108
Телефон: 02 930 70 50; Факс: 02 987 28 87
E-mail: office@geotrading.bg
www.geotrading.bg

Денкшат България ООД

1421 София, бул. „Арсеналски“ № 115, ет. 5, ап. 7
Телефон: 02 470 75 08; Факс: 02 416 56 11
E-mail: office@denkstatt.bg
www.denkstatt.bg

ДЗЗД Браншови минно-геоложки здравен институт

1504 София, ул. „Шейново“ № 18
Телефон: 0898 49 44 04; Факс: 02 986 50 02
E-mail: zdraven.institut@abv.bg

Екотехконсулт-Б.М. ЕООД

1712 София, ж.к. Младост 3, ул. „Филип Аврамов“ № 17,
Център Кондор, ет. 3, офис 311
Телефон: 0887 849 296
E-mail: milushev@ecotechconsult.org
www.ecotechconsult.org

Емкотек ООД

1505 София, ул. Мърфи 11, офис 2
Телефон: 02 950 28 77
Факс: 02 950 28 78
E-mail: emkotek@gmail.com

Българска геоинформационна компания ЕООД

1618 София, бул. „Цар Борис III“ № 168, офис 32
Телефон: 02 855 41 52; Факс: 02 855 41 52
E-mail: office@trimbul.com
www.trimbul.com

Галдив ЕООД

5000 Велико Търново, ул. „Мальовица“ № 31
Телефон: 0887 797 327
E-mail: galdiv@abv.bg

Геопроект ЕООД

1606 София, ул. „Люлин планина“ № 9
Телефон: 02 937 70 10; Факс: 02 937 70 17
E-mail: geoproject@geoprojectbg.com

Геотехмин ООД

1606 София, ул. „Люлин планина“ № 9
Телефон: 02 965 02 21
Факс: 02 952 60 80; 965 02 22
E-mail: office@geotechmin.com
www.geotechmin.com

Графкар ООД

1225 София, ул. „Одеса“ № 38
Телефон: 02 839 00 76; Факс: 02 936 67 38
E-mail: graphcar@abv.bg

Греко ДжЛТ България ЕООД

1463 София, бул. „Витоша“ № 146Б, ет. 4, офис 44
Телефон: 02 423 33 22
E-mail: H.Charkov@greco.bg

Делгадо и Малеев ООД

1113 София, ул. „Жолио Кюри“ № 20, ет. 14, офис 1409
Телефон: 02 816 43 51
E-mail: mihail@delgado-maleev.com

ДИАЛ ООД

ул. „Никола Бонев“ № 7; 1830 Бухово
Телефон: 02 994 22 40
E-mail: dial_ltd@abv.bg
www.dial-ltd.com

Експлозивпрогрес - ГТМ ЕООД

1619 София, бул. „Цар Борис III“ № 279 Б
Телефон: 02 902 65 20; Факс: 02 902 65 27
E-mail: office@explosiveprogress.eu
www.explosiveprogress.eu

ЕнвиРоХеми България ЕООД

1505 София
бул. „Христо и Евлоги Георгиеви“ № 100, ап.7
Телефон: 02 846 30 65; Факс: 02 846 30 66
E-mail: info@envirochemie-bg.com
www.envirochemie.bg

ЛОГИСТИЧНИ ДЕЙНОСТИ

Зет и Ем Прайвит Ко ООД

1000 София, ул. „Ангел Кънчев“ № 5, ет. 4
Телефон: 02 986 58 55; Факс: 02 981 61 29
E-mail: office@zandm.net
www.zandm.net

Индустриален клъстер Средногорие

1113 София, бул. „Цариградско шосе“ № 125,
СУ, Стопански факултет, бл. 3, лаб.107
Телефон: 0879 94 84 78
E-mail: office@srednogorie.eu
www.srednogorie.eu

Л и Д ООД

1225 София, ул. „Христо Станишев“ № 26-28
Телефон: 02 936 61 27; Факс: 02 936 60 36
E-mail: office@lid-bg.com
www.lid-bg.com

МГУ Св. Иван Рилски

1700 София, Студентски град, ул. „Проф. Боян Каменов“
Телефон: 02 80 60 201; Факс: 02 868 72 24
E-mail: rector@mgu.bg
www.mgu.bg

Минен и кариерен сервиз ЕООД

1532 София, бул. „Околовръстен път“ № 467, ет. 2
Телефон: 02 426 13 39
E-mail: yankov.mks@gmail.com
www.mks-bg.com

Минстрой – Марица изток АД

6260 Раднево, ул. „Тачо Даскалов“ № 10-14
Телефон: 0417 827 20; Факс: 0417 830 23
E-mail: minstroy@minstroy-radnevo.com

Минстрой холдинг АД

1700 София, бул. „Г. М. Димитров“ № 57
Телефон: 02 963 55 55; Факс: 02 962 42 50
E-mail: office@minstroy.com
www.minstroy.com

Нипроруда АД

1309 София, бул. „Ал. Стамболийски“ № 205
Телефон: 02 828 54 34; Факс: 02 920 18 57
E-mail: pbox@niproruda.com
www.niproruda.com

Олопласт Груп АД

2070 Пирдоп, ул. Цар Освободител 15
Телефон: 07181 88 05; Факс: 07181 88 05
E-mail: oloplast_pirdop@mail.bg

Офис за минна индустрия и металургия ЕООД

1404 София, кв. Манастирски ливади – изток,
бл. 89 А, ет. 6, ап. 33
Телефон: 02 967 02 06; Факс: 02 967 02 09
E-mail: office@omim-bg.com
www.omim-bg.org

Инжконсулт ЕООД

9010 Варна, ул. „Дубровник“ № 23
Телефон: 052 333 022; Факс: 052 333 044
E-mail: office@ingconsult.biz

Инфрапроект консулт ООД

1111 София, ул. „Голаш“ № 12
Телефон: 02 983 61 88; Факс: 02 983 61 92
E-mail: office@infrapro.com
www.infrapro.com

МАГ ООД

1700 София, Студентски град, бул. Андрей Ляпчев 1
Телефон: 0702 652 22; Факс: 0702 670 02
E-mail: office@magbg.eu
www.magbg.eu

Метсо минералс ТП

1505 София, ул. „Атанас Узунов“ № 21
Телефон: 02 971 33 08; Факс: 02 971 00 77
E-mail: info@metso-bulgaria.com
www.metso-bulgaria.com

Минпроект ЕАД

1756 София, бул. „Климент Охридски“ № 14
Телефон: 02 975 82 20; Факс: 02 975 33 48
E-mail: office@minproekt.com
www.minproekt.com

МИТ ЕООД

1324 София, бул. „Царица Йоанна“ № 65
Телефон: 02 925 04 12; Факс: 02 925 04 13
E-mail: mit.sales@mbox.contact.bg
www.mit-ltd.bg

Национален музей Земята и хората

1421 София, бул. „Черни връх“ № 4
Телефон: 02 865 66 39; Факс: 02 866 14 55
E-mail: earth.and.man@gmail.com
www.earthandman.org

Одико - 69 ООД

4000 Пловдив, ул. „Марица“ № 100
Телефон: 032 63 80 42; Факс: 032 64 17 48
E-mail: odico69@gmail.com

Орика Мед България АД

4500 Панагюрище, п. к. 103
Телефон: 034 40 84 10; Факс: 034 40 84 18
E-mail: bulgaria.office@orica.com
www.oricaminingservices.com

Полимет импорт експорт ООД

1680 София, бул. „България“ № 60 вх. В ет.5
Телефон: 02 958 64 95;
Факс: 02 958 67 84
E-mail: info@polymet-bg.com

ПОК ДСК – Родина АД

1000 София
бул. „Княз Александър I Батенберг“ № 6, ет.1
Телефон: 02 942 7017; Факс: 02 942 7018
E-mail: rodina@diskrodina.bg
www.diskrodina.bg

Ремстрой – ИТД ЕООД

4020 Пловдив, ул. „6-ти септември“ № 121, ап. 12
Телефон: 032 24 94 50
E-mail: remstroi_itd@abv.bg

Сандвик България ЕООД

1592 София, бул. „Искърско шосе“ № 7;
Търг. център Европа, сграда 15, п.к.12
Телефон: 02 970 25 25; Факс: 02 970 25 00
E-mail: sandvikbg.office@sandvik.com
www.sandvik.com

Сигма България АД

1404 София, бул. „Околовръстен път“ № 35
Телефон: 02 447 99 30; Факс: 02 978 34 36
E-mail: officebulgaria@saracakis.bg
www.saracakis.bg

ССАБ България ЕООД

4023 Пловдив, п.к. № 10
Телефон: 032 52 90 46; Факс: 032 52 90 46
E-mail: dimitar.delchev@ssab.com
www.ssab.com

Технострой Инженеринг ЕООД

6400 Димитровград, ул. „Колю Фичето“ № 15
Телефон: 03691 67 77; 0877 335 989; Факс: 03691 60 35
E-mail: tehnostroi@abv.bg
www.technostroy-bg.com

Тотал България ЕООД

1404 София, бул. „България“ № 69
Бизнес център „Инфинити тауър“, ет. 13
Телефон: 02 904 71 05
Факс: 02 970 48 57
E-mail: info@total.bg
www.total.bg

Фундамент-Инвест ЕООД

1680 София, бул. „България“ № 102
Телефон: 02 820 14 35
E-mail: fundament@gmail.com

Юнион-Консулт ООД

1111 София
ул. „Николай Коперник“ № 44
Телефон: 02 971 70 27; Факс: 02 971 70 27
E-mail: unions@mail.bg
www.union-consult.com

ПОК Съгласие АД

1309 София, бул. „Тодор Александров“ № 141
Телефон: 02 816 45 54; 816 45 65
Факс: 02 816 45 66; 816 45 66
E-mail: headoffice@saglasie.bg
www.saglasie.bg

ЕТ Рекс – Георги Георгиев

8600 Ямбол, ж. к. „Златен рог“ бл. 13, вх. В, ап. 61
Телефон: 046 63 91 82; Факс: 046 63 91 82
E-mail: georgimg@abv.bg
www.gembg.com

СД ГЕОСТАБИЛ

1715 София
ж.к. Младост-4 бл. 422, вх. Б, ап. 28
Телефон: 02 877 20 98; Факс: 02 877 20 98
E-mail: geostabilsd@dir.bg
www.geostabil-bg.com

СМС - С ЕООД

1619 София, ул. „Княжевска“ № 16
Телефон: 07181 51 44 ; Факс: 07181 52 18
E-mail: office@cmc-c.com
www.cmc-c.com

Теос - 2001 ЕООД

1172 София, ж.к. „Дианабад“ бл. 61, ап.7-А
Телефон: 02 962 84 45; Факс: 02 962 84 45
E-mail: teos@vip.bg

Тракия – РМ ЕООД

4004 Пловдив, ул. „Братя Бъкстон“ № 136
Телефон: 032 69 50 30; Факс: 032 67 24 80
E-mail: office@trakia-rm.com;
www.trakia-rm.com

Фундамент ООД

1618 София, бул. „България“ № 102
Бизнес сграда „Беллисимо“, блок С, ет. 3, офис 40
Телефон: 02 854 80 28; Факс: 02 854 80 29
E-mail: fundament@abv.bg

Шнайдер Електрик България ЕООД

1766 София
ж.к. Младост 4, Бизнес парк София, сграда 4, ет. 6
Телефон: 02 932 9320; Факс: 02 932 93 93
E-mail: csc@schneiderelectric.bg
www.schneider-electric.bg

Издание на Българска минно-геоложка камара

Концепция и редакция: БМГК

Дизайн и предпечат: Лилия Николова,
Смаркетинк

Не е за продажба.

**Благодарности към всички компании, участвали в
съставянето на Годишен бюлетин на БМГК за 2017 г.**

СПОНСОРИ НА ИЗДАНИЕТО:

АГАРФА МЕДЕТ-АД

BULGARIA ALPHA

GEOTECHMIN
ГЕОТЕХМИН

елаците мед АД

Адрес: 1404 София,
кв. Манастирски ливади - изток
бул. Околовръстен път N27, ет. 1
тел.: 02 99 50 307
e-mail: office@bmkg-bg.org
www.bmkg-bg.org

